

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ

Н А К А З

№ 102 від 15.04.93
м.Київ

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
27 травня 1993 р.
за № 56

Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти

{ Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міносвіти
№ 252 ([z0421-96](#)) від 25.07.96
№ 41 ([z0160-99](#)) від 17.02.99

Наказами Міністерства
освіти і науки

№ 161 ([z0303-01](#)) від 29.03.2001
№ 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005
№ 557 ([z1130-05](#)) від 26.09.2005
№ 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 25 січня 1993 року № 44 ([44-93-п](#)) "Про оплату праці працівників бюджетних установ і організацій на основі Єдиної тарифної сітки" та наказу Міністерства освіти України від 25.02.93 р. № 45 ([z0055-93](#)) "Про розміри ставок заробітної плати і посадових окладів працівників освіти України" **Н А К А З У Ю:**

1. Затвердити погоджену з Міністерством праці України, Міністерством фінансів України та Центральним комітетом профспілки працівників освіти і науки України Інструкцію про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти.

2. Керівникам установ і закладів освіти провести перерахунки заробітної плати всім працівникам, починаючи з 1 січня 1993 року.

3. Робітникам наскрізних професій посадові оклади встановити в розмірах, передбачених Інструкцією, з подальшим переглядом їх до рівня, визначеного після укладення галузевих тарифних угод.

4. Внести відповідні зміни до наказу Міністерства освіти України від 25.02.93 р. № 45 ([z0055-93](#)).

5. Вважати такими, що втратили чинність, накази Міністерства народної освіти УРСР від 30.08.91 р. N 166 "Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників народної освіти" з наступними змінами та доповненнями та Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти УРСР від 25.12.91 р. N 258.

6. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Щепотько В.П.

Міністр

П.М.Таланчук

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства освіти
України від 15.04.93 р. N 102
за погодженням з Мінпраці, ЦК
профспілки працівників освіти
і науки України, Мінфіном

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
27 травня 1993 року
за N 56

Інструкція про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти

(З 1 червня 1996 року Інструкція застосовується з урахуванням розмірів посадових окладів (ставок заробітної плати) та умов оплати праці, затверджених Наказом Міносвіти N 252 ([z0421-96](#)) від 25.07.96 - втратив чинність)

(З 1 березня 2001 року Інструкція застосовується в частині, що не суперечить умовам оплати праці, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2001 року N 134 ([134-2001-п](#)) "Про впорядкування умов оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери", та розмірам посадових окладів (ставок заробітної плати), затвердженим Наказом МОН N 161 від 29.03.2001 згідно з Наказом МОН N 161 ([z0303-01](#)) від 29.03.2001)

(За всім текстом Інструкції слова "середніх спеціальних", "середніх спеціальних закладів" та "середніх спеціальних навчальних закладів" у всіх відмінках замінено на слова "вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації" у відповідних відмінках згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

{ З 1 вересня 2005 року Інструкція про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти застосовується в частині, що не суперечить умовам оплати праці, визначеним Наказом Міністерства освіти і науки N 557 ([з1130-05](#)) від 26.09.2005 }

I. Загальні положення

1. Умови оплати праці, ставки заробітної плати, посадові оклади, передбачені цією Інструкцією, застосовуються при обчисленні заробітної плати таких категорій працівників:

педагогічних і керівних працівників загальноосвітніх шкіл, шкіл-інтернатів та дитячих будинків усіх типів та найменувань, ліцеїв, гімназій, коледжів, училищ фізичної культури, шкіл-дитячих садків, інтернатів, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів трудового навчання та професійної орієнтації учнів, міжшкільних комп'ютерних центрів, центрів допризовної підготовки, приймальників-розподільників для неповнолітніх, виправно-трудова колонії і спеціальних шкіл для дітей та підлітків, які потребують особливих умов виховання;

педагогічних і керівних працівників дитячих дошкільних закладів;

педагогічних і керівних працівників педагогічних училищ, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів, курсів; навчально-курсів комбінатів (навчальних пунктів) технічних шкіл та інших навчальних закладів по підготовці, перепідготовці та підвищенню кваліфікації (крім тих, які за оплатою праці прирівнені до вищих навчальних закладів);

педагогічних і керівних працівників позашкільних закладів;

педагогічних працівників установ охорони здоров'я й соціального забезпечення, культури й мистецтва, житлово-комунальних та інших підприємств і організацій;

керівників гуртків, концертмейстерів і акомпаніаторів, екскурсоводів;

педагогічних і керівних працівників інститутів удосконалення вчителів (підвищення кваліфікації), навчально-методичних та методичних кабінетів (центрів);

працівників фільмотек, які обслуговують установи освіти;

службовців, інженерно-технічних працівників, робітників установ та закладів освіти.

Зазначені в Інструкції тарифні розряди є державними гарантіями мінімальних рівнів оплати праці для конкретних професійно-кваліфікаційних груп працівників, які перебувають у трудових відносинах з установами та закладами освіти всіх форм власності, при додержанні встановленої законодавством про працю тривалості робочого часу та виконанні працівником посадових обов'язків (норм праці).

2. Умови оплати праці керівників, спеціалістів, службовців та робітників структурних підрозділів та окремих працівників установ, закладів і організацій освіти, для яких вони не передбачені цією Інструкцією (транспорту, зв'язку, сільського господарства, комунального обслуговування та інших), встановлюються відповідно до умов оплати праці аналогічних категорій працівників відповідних галузей народного господарства і виробництв.

3. Установам і закладам освіти надано право вирішувати такі питання в галузі організації та оплати праці:

затверджувати структуру й штати, встановлювати посадові оклади й ставки заробітної плати згідно з розрядами Єдиної тарифної сітки, визначеними цією Інструкцією, без дотримання середніх окладів і без урахування співвідношень чисельності керівників і спеціалістів у межах утвореного в установленому порядку фонду заробітної плати (фонду оплати праці);

встановлювати надбавки за високі творчі й виробничі досягнення залежно від особистого внеску кожного працівника в межах фонду заробітної плати (фонду оплати праці);

встановлювати працівникам доплати за суміщення професій (посад), розширення зони обслуговування чи збільшення обсягів виконуваних робіт (вихователям і помічникам вихователів дитячих дошкільних закладів за перевищення планової наповнюваності груп), а також за виконання поряд з основною роботою обов'язків тимчасово відсутніх працівників без обмеження розмірів цих доплат та переліків суміщуваних професій (посад) за рахунок і в межах фонду заробітної плати (фонду оплати праці);

використовувати в навчально-виховній, виробничій і господарській діяльності бригадний, сімейний підряди, колективну, договірну й інші форми організації та стимулювання праці, гнучкі режими праці;

залучати до читання окремих лекцій і проведення занять з учнями (вихованцями) висококваліфікованих спеціалістів народного господарства, діячів науки і мистецтва з погодинною оплатою праці за рахунок і в межах фонду заробітної плати (фонду оплати праці);

передбачити у кошторисах установ і закладів витрати на преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам установ і

закладів освіти, а також на стимулювання творчої праці й педагогічного новаторства керівних і педагогічних працівників, у тому числі навчально-виховних закладів нового типу (гімназій, ліцеїв, коледжів тощо), у розмірах не менше 2 відсотків планового фонду заробітної плати.

4. Визначення ставок (окладів) працівників за розрядами тарифної сітки провадиться з урахуванням їхніх кваліфікаційних вимог.

Посадові оклади встановлюються керівниками на основі діючих кваліфікаційних вимог і тарифних розрядів працівників відповідної кваліфікації з наступною атестацією або тарифікацією згідно з чинним законодавством.

Ставки заробітної плати й посадові оклади педагогічних працівників встановлюються керівниками закладів та установ освіти при тарифікації за наслідками атестації.

Тарифікаційні списки встановленої форми (додатки N 1-3) затверджуються за погодженням із профспілковим комітетом не пізніше 5 вересня і подаються вищестоящому органу управління.

Схема ставок, посадових окладів, що запроваджуються з 1 січня 1993 року, визначена за розрядами Єдиної тарифної сітки, тарифними коефіцієнтами і коефіцієнтами підвищення (додаток N 10).

5. Зміна розмірів ставок заробітної плати й посадових окладів протягом року провадиться:

а) при зміні розміру мінімальної заробітної плати - з дня прийняття рішення урядом;

б) при здобутті освіти або поновленні документа про освіту - з дня подання відповідного документа;

в) при отриманні відповідної категорії за наслідками атестації - з дня прийняття рішення атестаційною комісією;

г) при присвоєнні звань, що дають право на підвищення ставок і посадових окладів, - з дня присвоєння;

д) при присвоєнні вченого ступеня кандидата наук - з дня рішення спеціалізованої вченої Ради після прийняття рішення ВАКом України про видачу диплома кандидата наук;

е) при присвоєнні наукового ступеня доктора наук - з дня рішення спеціалізованої вченої Ради після затвердження ВАКом України.

Якщо право на зміну розміру ставки заробітної плати (посадового окладу) настає в період перебування працівника у відпустці чи під час тимчасової непрацездатності, на підвищенні кваліфікації, стажуванні, нарахування заробітної плати за новими ставками (посадовими окладами) здійснюється з дня виникнення такого права.

6. Відповідальність за своєчасне і правильне встановлення працівникам ставок заробітної плати, посадових окладів, обчислення заробітної плати покладається на керівників та головних бухгалтерів (бухгалтерів) установ і закладів освіти, керівників вищестоящих органів управління.

II. Порядок визначення освіти

7. Освіта педагогічних працівників визначається на підставі дипломів, свідоцтв, атестатів або посвідчень про закінчення навчального закладу незалежно від спеціальності, яку вони отримали після закінчення навчального закладу (за винятком тих випадків, коли це окремо обумовлено).

Перелік навчальних закладів, закінчення яких дає право на встановлення педагогічним працівникам ставок заробітної плати й посадових окладів залежно від освіти, наводиться в додатку N 4.

Працівники установ та закладів освіти при втраті документів про освіту можуть їх поновити в порядку, визначеному чинним законодавством.

У випадках, пов'язаних з стихійним лихом, війною тощо, якщо працівник може пред'явити документи, які побічно свідчать про здобуту ним освіти (реєстраційні записи, списки колишніх студентів (учнів) навчальних закладів, записи в атестатах на звання вчителя та інші), ставка заробітної плати (посадовий оклад) цього працівника визначається на підставі цих документів.

III. Розподіл педагогічних та керівних працівників установ освіти за розрядами єдиної тарифної сітки

8. Педагогічні працівники шкіл, ліцеїв, гімназій, шкіл естетичного виховання (музичних, художніх, хореографічних, мистецтв тощо), шкіл-інтернатів усіх типів і найменувань, шкіл - дитячих садків, дитячих будинків, приймальників-розподільників для неповнолітніх, виховно-трудових колоній, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів трудового навчання та професійної орієнтації учнів, міжшкільних комп'ютерних центрів, вищих навчальних закладів по підготовці молодших спеціалістів (вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації), училищ фізичної культури та професійно-технічних училищ, навчально-курсівих комбінатів (навчальних пунктів), технічних шкіл та інших навчальних закладів по підготовці, перепідготовці та підвищенню

кваліфікації (крім тих, які за оплатою праці прирівнені до вищих навчальних закладів), закладів охорони здоров'я, соціального забезпечення і культури, а також педагогічних працівників підприємств і організацій

Назва посади	Тарифний розряд
Вчителі всіх спеціальностей, викладачі, вихователі, логопеди, завідувачі логопедичними пунктами, методисти, педагоги-організатори, концертмейстери, соціальні педагоги, психологи, які мають:	
вищу освіту:	
спеціаліст вищої категорії	18
спеціаліст 1 категорії	17
спеціаліст 2 категорії	16
спеціаліст	15
спеціалісти, які мають середню спеціальну освіту*	14,15
спеціалісти, які не мають середньої спеціальної освіти*	12,13

* тут і далі: розряд встановлюється за наслідками атестації відповідно до кваліфікаційних вимог

Примітки:

1) Старшим вихователям дитячих будинків, шкіл-інтернатів, приймальників-розподільників і виховно-трудових колоній для неповнолітніх, спеціальних професійно-технічних училищ, спеціальних шкіл для дітей і підлітків, які потребують особливих умов виховання, які мають вищу освіту, встановлюється 18 тарифний розряд, для осіб із середньою спеціальною освітою -15 тарифний розряд.

2) Ставки заробітної плати старших викладачів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації встановлюються на 5 відсотків вище ставок викладачів вищої категорії. { Примітка 2 пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Примітку 3 пункту 8 вилучено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

3) Ставки заробітної плати, передбачені цим пунктом, встановлюються концертмейстерам, які мають вищу та середню спеціальну музичну освіту. Для зазначених працівників, які не мають музичної освіти, ставки заробітної плати встановлюються на 0,27 мінімальної заробітної плати нижче ставок, передбачених для спеціалістів з відповідною освітою, категорією, тарифним розрядом.

4) Ставки заробітної плати концертмейстерів, які закінчили консерваторії, музичні училища, музичні відділення і відділення клубної і культосвітньої роботи інститутів культури, педагогічних інститутів, культосвітні училища, педагогічні училища і училища культури, встановлюються як працівникам, які мають вищу або середню спеціальну музичну освіту.

9. Керівники шкіл, шкіл-дитячих садків, шкіл-інтернатів, дитячих будинків, дитячих будинків-інтернатів, приймальників-розподільників для неповнолітніх, шкіл та професійних училищ соціальної реабілітації, спеціальних шкіл, спеціальних шкіл-інтернатів, санаторних шкіл, санаторних шкіл-інтернатів, ліцеїв, гімназій, колегіумів, училищ фізичної культури

{ Назва пункту 9 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Назва посад	Тарифний розряд
Загальноосвітні школи, школи для дітей з затримкою психічного розвитку, вечірні (змінні), середні музичні і художні школи, школи-дитячі садки, школи-інтернати, ліцеї, гімназії, училища фізичної культури з кількістю учнів:	
до 300	18
від 301 до 1000	19
понад 1000	20
Спеціальні школи-інтернати для дітей, які мають вади у фізичному чи розумовому розвитку, потребують тривалого лікування, дитячі будинки усіх типів, спеціальні школи для дітей та підлітків, які потребують особливих умов виховання, приймальники-розподільники для неповнолітніх дітей, школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків, з кількістю дітей:	
до 150	18
від 151 до 300	19
понад 300	20

Примітки:

1) За кожні 700 учнів понад 1000 місячні посадові оклади керівників установ підвищуються на 5 відсотків. { Примітка 1 пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

2) Особи, які не мають вищої освіти, на посади керівних працівників установ освіти призначатись не можуть. Цей порядок не застосовується для заступників директорів по господарській роботі, військових керівників та керівників допризовної підготовки.

Працівникам, які не мають вищої освіти і займали ці посади до 1 квітня 1991 р., посадові оклади встановлюються у розмірах, передбачених цим пунктом.

3) За директорами дитячих будинків, шкіл-інтернатів для дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків, а також їх заступниками, призначеними з числа спеціалістів, які отримували на попередньому місці роботи заробітну плату в більшому розмірі, зберігається розмір заробітної плати, який вони отримували на попередньому місці роботи.

10. Керівні та педагогічні працівники позашкільних закладів

Назва посади	Тарифний розряд
Директор (завідуючий, начальник) закладу з кількістю учнів (вихованців):	
понад 1500	17
від 501 до 1500	16
до 500	15
Директор школи естетичного виховання з кількістю учнів (вихованців):	
понад 600	17
від 301 до 600	16
до 300	15
Завідуючі відділом, лабораторією, кабінетом	15
Керівники гуртків, секцій, студій та інших форм гурткової роботи, культорганізатори, екскурсоводи, інструктори з туризму, акомпаніатори, старші вожаті, які мають вищу освіту*	11,12,13
середню спеціальну освіту*	10,11,12
без середньої спеціальної освіти*	9,10

Примітки:

1) Посадовий оклад директора Київського палацу дітей та юнацтва підвищується на 10 відсотків, завідувачів відділів, лабораторій, кабінетів Київського палацу дітей та юнацтва - на 5 відсотків проти посадових окладів відповідних керівних працівників позашкільних навчальних закладів з кількістю учнів (вихованців) понад 600. { Абзац перший примітки 1 пункту 10 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Посадові оклади головного інженера та головного художнього керівника визначаються на умовах встановлення окладів заступників директора, а посадові оклади завідуючих залами, клубами - на рівні 14 розряду.

2) Місячні посадові оклади керівників найбільших республіканських, обласних, міських позашкільних закладів (додаток N 7) встановлюються на 5 відсотків вище посадових окладів, передбачених для керівників позашкільних закладів з кількістю учнів понад 600. Віднесення позашкільних установ до найбільших провадиться Міністерством освіти України. { Примітка 2 пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

3) Особи, які не мають вищої освіти, на посади керівних працівників позашкільних закладів призначатись не можуть.

Працівникам, які не мають вищої освіти і займали ці посади до 1 квітня 1991 року, посадові оклади встановлюються у розмірах, передбачених цим пунктом для аналогічних працівників у залежності від кількості учнів (вихованців).

4) Посадові оклади керівників (старших керівників) та заступників туристських походів, експедицій та екскурсій встановлюються в розмірах, передбачених відповідно для керівників та заступників керівників по виховній роботі позашкільних закладів з кількістю дітей до 500.

5) В оборонно-спортивних оздоровчих таборах посадові оклади начальника та командира роти встановлюються на рівні посадових окладів відповідно директора та заступника директора школи по навчально-виховній роботі, а посадові оклади командирів взводу та відділення - відповідно на рівні 16 та 15 тарифних розрядів.

6) Місячні посадові оклади керівників оздоровчих таборів з цілодобовим перебуванням дітей та підлітків підвищуються на 5 відсотків посадового окладу. { Примітка 6 пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Примітку 7 пункту 10 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Примітку 8 пункту 10 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Примітку 9 пункту 10 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

7) Умови визначення тарифних розрядів керівникам гуртків, секцій, студій, культорганізаторам, екскурсоводам, інструкторам з туризму, акомпаніаторам, старшим вожатим поширюються на всі типи установ освіти.

8) Керівникам гуртків, секцій, студій та інших форм гурткової роботи за керівництво зразковими колективами і народними учнівськими колективами, розроблення, апробацію та впровадження авторських програм, нових експериментальних або нетрадиційних методик та їх впровадження, неодноразову підготовку учасників і переможців конкурсів, оглядів, олімпіад, турнірів, змагань, виставок учнівської молоді на державному та обласному (міському міст Києва та Севастополя) рівнях, науково-дослідницьку та науково-експериментальну роботу з учнями, підготовку учнів до походів другої і вище категорії складності, за звання "Народний майстер" ставки заробітної плати підвищуються на 10 відсотків.
{ Пункт 10 доповнено приміткою 8 згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

11. Керівні та педагогічні працівники дитячих дошкільних закладів усіх типів і найменувань (крім дитячих будинків)

Назва посади	Тарифний розряд
Завідуючі	17
Вихователі-методисти, вихователі, вчителі-логопеди, вчителі-дефектологи, психологи, які мають:	
вищу освіту:	
спеціаліст вищої категорії	17
спеціаліст 1 категорії	16
спеціаліст 2 категорії	15
спеціаліст	14
середню спеціальну освіту	14,15
без середньої спеціальної освіти*	11,12
Музичні керівники, художні керівники, інструктори з фізкультури, праці, слухових кабінетів, які мають:	

вищу освіту:	
спеціаліст вищої категорії	16
спеціаліст 1 категорії	15
спеціаліст 2 категорії	14
спеціаліст	13
середню спеціальну освіту*	12,13
без середньої спеціальної освіти*	12

Примітки:

1) Завідуючим дитячими дошкільними закладами, які не мають вищої освіти, посадові оклади встановлюються на 0,14 мінімальної заробітної плати нижче.

2) Місячні посадові оклади завідувачів дошкільними навчальними закладами із середньомісячною кількістю дітей понад 60 за кожні наступні 60 дітей підвищуються на 3 відсотки. { Примітка 2 пункту 11 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

3) До посадових окладів завідуючих дошкільними навчальними закладами з одною-двома групами (крім закладів (груп) з цілодобовим перебуванням дітей) включено оплату за ведення виховної роботи з дітьми в групі протягом 3 годин на день. { Примітка 3 пункту 11 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

4) Умови визначення тарифних розрядів музичним керівникам, інструкторам з фізкультури, праці, слухових кабінетів, художнім керівникам поширюються на всі типи навчальних закладів.

5) Ставки заробітної плати вихователів, музичних керівників, інструкторів з фізкультури встановлені за кожних 20 дітей віком більше трьох років, 15 дітей віком від одного до трьох років та 10 дітей віком до одного року.

6) Посадові оклади завідуючих дошкільними навчальними закладами, з цілодобовим перебуванням дітей, або такими, де є групи (група) з цілодобовим перебуванням, підвищуються на 3 відсотки посадового окладу. { Примітка 6 пункту 11 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

7) При переході дошкільних навчальних закладів на цілодобове перебування дітей, у тому числі і в період літнього оздоровлення, посадові оклади завідуючих встановлюються на рівні посадових окладів, передбачених для завідуючих дошкільними навчальними закладами з цілодобовим перебуванням дітей. { Примітка 7 пункту 11 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

12. Керівні працівники вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, центрів, професійно-технічних навчальних закладів (професійно-технічних училищ, навчально-курсівих комбінатів, центрів та інших типів закладів, що надають робітничу професію), училищ фізичної культури

{ Назва пункту 12 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Назва посади	Кількість учнів	Тарифний розряд
Директор	до 300	18
	від 301 до 1000	19
	понад 1000	20
Завідуючий відділенням		17
Завідуючий виробничою практикою		15
Завідуючий навчально-виробничою майстернею, навчально-методичним кабінетом, лабораторією		17
Керівник фізичного виховання, керівник допризовної підготовки (військовий керівник), який має: вищу та середню спеціальну освіту:	до 300	13
	від 301 до 1000	14
	понад 1000	15
який не має середньої спеціальної освіти:	до 300	11
	від 301 до 1000	12
	понад 1000	13

Примітки:

{ Примітку 1 пункту 12 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

1) За кожні 600 учнів понад 800 посадові оклади керівників підвищуються на 5 відсотків. { Примітка пункту 12 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Примітку 3 пункту 12 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

2) Посадовий оклад старшого майстра встановлюється на 5-15 % нижче посадового окладу керівника.

3) Посадові оклади начальника організаційно-стройового відділу, командира роти в вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації цивільної авіації, морського та річкового транспорту встановлюються на рівні відповідно 16 та 15 розрядів.

4) Директорам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, обраним головами рад директорів цих навчальних закладів, встановлюється доплата в розмірі 50 відсотків від їх посадових окладів.

5) Педагогічним працівникам курсів по підготовці до вступу в вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації ставки заробітної плати (посадові оклади) встановлюються в розмірах, передбачених п.8.

{ Примітку 8 пункту 12 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

6) Завідуючим філіями навчальних закладів посадовий оклад встановлюється на 5-15 відсотків нижче посадових окладів керівника.

{ Примітку 10 пункту 12 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

7) Посадові оклади директорів, заступників директорів, діяльність яких безпосередньо пов'язана з навчально-виховним процесом, старших майстрів, завідуючих філіалами, майстрів виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів по підготовці робітників для підприємств вугільної, сланцевої промисловості, чорної і кольорової металургії і організацій, що здійснюють гірничо-капітальні роботи, підвищуються на 5 відсотків.
{ Примітка пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

8) Посадові оклади старших майстрів і майстрів виробничого навчання професійно-технічних закладів, в яких здійснюється навчання професіям художніх ремесел, підвищуються на 5 відсотків.*
{ Примітка пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

9) Посадові оклади майстрів виробничого навчання поширюються на всі типи установ освіти.

* Перелік професій наведений в додатку N 6

13. Керівні і педагогічні працівники учбово-методичних і методичних кабінетів (центрів) органів народної освіти та інститутів удосконалення вчителів (підвищення кваліфікації вчителів)

Назва установи і посади	Тарифний розряд
1. У республіканських учбово-методичних (методичних) кабінетах (центрах):	
Директор, завідуючий	22
Завідуючий лабораторією (кабінетом)	17
2. У інститутах удосконалення вчителів (підвищення кваліфікації вчителів):	
Директор:	
професор або доктор наук	23
доцент або кандидат наук	22
без вченого звання і вченого ступеня	21
Завідуючий лабораторією (кабінетом)	17
3. В обласних учбово-методичних (методичних) кабінетах (центрах):	
Директор, завідуючий	21
Завідуючий лабораторією (кабінетом)	17
4. В учбово-методичних (методичних) кабінетах (центрах) міст, районів:	
Директор, завідуючий	20

Примітки:

1) Посадові оклади методистів закладів післядипломної освіти: інститутів (центрів) підвищення кваліфікації, перепідготовки, удосконалення учителів; центральних, обласних навчально-методичних (методичних) кабінетів (центрів) підвищуються на 15 відсотків ставки заробітної плати викладача вищої категорії. { Примітка 1 пункту 13 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

2) Посадові оклади методистів районних і міських навчально-методичних (методичних) кабінетів (центрів) підвищуються на 10 відсотків ставки заробітної плати викладача вищої категорії. { Примітка 2 пункту 13 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

3) За методистами навчально-методичних, методичних кабінетів (центрів), інститутів підвищення кваліфікації (удосконалення) вчителів зберігається право на отримання підвищених посадових окладів, якщо в період роботи на посадах учителя, викладача, вихователя за результатами атестації їм було присвоєно відповідне

звання. { Примітка 3 пункту 13 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Ставки погодинної оплати праці

14. Ставки погодинної оплати праці працівників, зайнятих в усіх галузях народного господарства, за проведення навчальних занять

Контингент	Ставки погодинної оплати (в коефіцієнтах від мінімальної заробітної плати)		
	професор, доктор наук	доцент, кандидат наук	особи, які не мають вченого ступеня
Учні шкіл, професійно-технічних навчальних закладів, гімназій, ліцеїв, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та інші аналогічні категорії учнів, робітники, працівники, які займають посади, що вимагають середньої спеціальної освіти, слухачі курсів	0,21	0,12	0,06
Студенти	0,25	0,15	0,09
Аспіранти, слухачі системи після-дипломної освіти	0,3	0,2	0,13

Примітки:

1) Демонстраторам пластичних поз, які беруть участь у проведенні учбових занять, ставки погодинної оплати встановлюються у таких розмірах:

за позування без одягу або в складній позі - 0,06

за позування в одязі - 0,04

2) Ставки погодинної оплати праці включають оплату за дні відпустки.

3) Ставки погодинної оплати праці дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів академій наук підвищуються на 25 відсотків.

4) Ставки погодинної оплати праці осіб, які мають почесне звання "Народний ", встановлюються в розмірах, передбачених для професорів, докторів наук.

5) У загальноосвітніх школах всіх типів і найменувань, професійно-технічних, вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації та педагогічних училищах ставки погодинної оплати праці, передбачені цим пунктом, застосовуються для оплати висококваліфікованих спеціалістів та діячів науки і мистецтва, які запрошуються для читання окремих лекцій, а також в вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації для оплати праці голів та членів державних екзаменаційних комісій. Для працівників підприємств, установ і організацій, які мають навантаження протягом навчального року, застосовується погодинна оплата праці виходячи зі ставок вчителів та викладачів, встановлених залежно від розряду, категорії, освіти.

6) Оплата праці членів журі конкурсів та оглядів, а також рецензентів конкурсних робіт здійснюється за ставками погодинної оплати праці, передбаченими для осіб, які проводять навчальні заняття зі студентами.

7) Ставки погодинної оплати праці лікарів-консультантів, які залучаються установами охорони здоров'я для проведення консультацій з інших установ (організацій), встановлюються в розмірах, передбачених для оплати за проведення учбових занять з аспірантами та слухачами післядипломної освіти.

8) Особам з числа учбово-допоміжного персоналу, які беруть участь у проведенні учбових занять, ставки погодинної оплати праці встановлюються в розмірі 50 процентів від ставок, передбачених для осіб, які проводять учбові заняття і не мають вченого ступеня. Зазначена оплата праці проводиться (незалежно від освіти) тим особам, які одночасно з викладачем беруть участь в проведенні учбових занять поза основним робочим часом.

Адміністративно-господарський, навчально-допоміжний персонал, робітники та службовці установ освіти

15. Посадові оклади заступникам керівників та заступникам керівників структурних підрозділів встановлюються на 5-15 відсотків, головним бухгалтерам та їх заступникам - на 10-30 відсотків, помічникам керівників - на 30-40 відсотків нижче окладів відповідних керівників.

Тарифні розряди службовців

-----	-----
Назва посади	Тарифний розряд
-----	-----

Провідні спеціалісти:	14
спеціалісти:	
1 категорії	13
2 категорії	12
спеціаліст	11
Техніки всіх спеціальностей:	
1 категорії	10
2 категорії	9
техніки	7
Старші*: виконавець робіт (він же начальник дільниці), майстер, контрольний майстер	13
Майстер, контрольний майстер, механік виконроб	12
Старший диспетчер	11
Диспетчер	10
Завідуючий психолого-медико-педагогічною консультацією	20
Консультант психолого-медико-педагогічної консультації	18
Завідуючий учбово-консультаційним пунктом	11
Завідуючий учбово-виробничою (учбовою) майстернею	17
Завідуючі: інтернатом при школі, заочним відділенням школи	12
Інспектор учбового (учбово-методичного) відділу	9

 *Крім старших майстрів, передбачених в п.12 Інструкції

Назва посади	Тарифний розряд
Завідуючий фільмотекою	12
Методист із складання кінопрограм	11
Фільмоперевірник:	
1 категорії	6
2 категорії	5
3 категорії	4
Завідуючий: друкарським бюро, гуртожитком; старші: адміністратор, інспектор, касир; товарознавець, стенографістка 1 категорії, друкарка, яка працює з іноземним текстом	9
Друкарка 2 категорії, секретар-стенографістка, експедитор по перевезенню вантажів, оператор диспетчерської служби, старший табельник, черговий по гуртожитку, паспортист, статистик, секретар учбової частини	6
Секретар-друкарка, агент по постачанню, експедитор, кресляр, копіювальник, нарядник, завідувач камерою схову, таксувальник, чи-тець	5
Завідуючий: центральним складом, канцелярією; старший товарознавець	11

Завідуючий приймальним пунктом в навчально-виробничих майстернях, які надають послуги населенню	10
Завідуючі: архівом, господарством, складом, копіювально-розмножувальним бюро, фонотекою, експедицією, фотолабораторією, касир, сте-нографістка 2 категорії, друкарка 1 категорії, адміністратор, інспектор, інкасатор, комендант	8
Перекладач-дактилолог	11
Перекладач-секретар сліпого викладача (вчителя), старший лаборант середнього спеціального закладу	9

Назва посади	Тарифний розряд
Помічник директора по режиму	16
Старший черговий по режиму	12
Черговий по режиму	11
Помічник вихователя	7
Коректор, ветеринарний фельдшер, секретар учбового (учбово-методичного) відділу, лаборант	7
Табельник, обліковець, архіваріус, діловод, рахівник, калькулятор	4

Примітки:

1) Посадові оклади старших товарознавців, які мають вищу освіту, встановлюються на рівні посадових окладів спеціалістів 1 категорії, а товарознавців, які не мають вищої освіти, - на рівні окладів спеціалістів (без категорії).

2) Конкретні найменування посад спеціалістів при складанні штатних розписів установ освіти визначаються за Класифікатором посад службовців, наведеному в "Загальному класифікаторі професій робітників, посад службовців і тарифних розрядів".

Робітники установ і закладів освіти

Назва професії	Тарифний розряд
1	2
Банщик	3
Береговий: матрос, робітник	3
Береговий: матрос, робітник (старші)	4
Водій самохідних механізмів	4
Водій транспортно-прибиральних машин	5
Водій електро-автовізка	4

Візник	3
Вахтер	1
Гардеробник	1
Двірник	3
Дезинфектор	4
Зоолаборант серпентарія	6
Опалювач	3
Кастелянша	3
Кіномеханіки:	
1 категорії	9
2 категорії	8
3 категорії	5
Комірник	4
Комірник (старший)	5
Комірник, зайнятий на складах кислот і хімікатів	6
Конюх	3
Кубівник	1
Кур'єр	1
Кучер	1
Лісник	5
Ліфтер	3
Ліфтер при швидкості руху ліфтів:	
від 2,5 до 5 метрів за сек.	3
від 5 до 7 метрів за сек.	4
понад 7 метрів за сек.	5
Матрос-рятівник	4
Машиніст по пранню і ремонту спецодягу (білизни)	5
Машиніст сцени:	
1 категорії	9
2 категорії	8
3 категорії	6
Монтажник фільмокопій	4
Оператор пульта управління кіноустановки:	
1 категорії	5
2 категорії	4
Оператор апаратів мікрофільмування і копіювання	6
Оператор обчислювальних машин:	
1 категорії	7
2 категорії	6
оператор копіювальних і розмножувальних машин:	
при отриманні копій на папері	5
при виготовленні друкарських форм з текстових і штрихових оригіналів	6
при виготовленні друкарських форм з оригіналів, які містять півтонові і растрові зображення	7
Оператор електронно-обчислювальних машин (старший)	8
Перукар	5
Палітурник	4
Добирач довідкового та інформаційного матеріалу	4
Підсобний робітник	3

Натирач підлоги	3
Натирач, зайнятий натиранням підлоги з цінних порід деревини	4
Робітник по благоустрою населених пунктів (на роботах по прибиранню нечистот вручну)	8
Ремонтник висотних частин будівель	8
Ремонтник спортивної зброї	8
Ремонтник спортивних суден	8
Реставратор фільмокопій	8
Садівник	3
Сатураторщик	1
Світлокопіювальник	3
Шеф-кухар	11
Сторож:	
1 класу	5
2 класу	3
Склографіст (ротаторщик)	3
Склопротиральник	3
Оператор електронно-обчислювальних машин	7
Прибиральник сміттєпроводу	4
Прибиральник приміщень, зайнятий в установах і закладах народної освіти	3
Прибиральник території	3
Швейцар	1
Швачка, зайнята ремонтом одягу, білизни	4
Електроосвітлювач	5
Висококваліфіковані робітники, які зайняті на особливо важких і відповідальних роботах	13
Робітники, зайняті комплексним обслуговуванням і ремонтом будівель, споруд та обладнання:	
при виконанні робіт по 2-5 професіях	8
при виконанні робіт по 6 і більше професіях	12

Примітки:

1) Місячні посадові оклади дезинфекторів, машиністів по пранню і ремонту спецодягу, білизни, комірників на складах кислот і хімікатів підвищуються на 12 відсотків.

2) Місячні посадові оклади прибиральників приміщень, які використовують дезінфікуючі засоби, а також тих, які зайняті прибиранням туалетів, підвищуються на 10 відсотків.

Тарифні розряди для робітників установ і закладів освіти

	Кваліфікаційні розряди					
	1	2	3	4	5	6

1	2	3	4	5	6	7
Робітники, зайняті в установах освіти						
для відрядної оплати	3	3	4	5	7	8
для погодинної оплати	2	3	4	5	6	8
Робітники, зайняті на ремонті обладнання:						
ремонт та обслуговування технологічного обладнання та електрообладнання:						
для відрядної оплати	4	4	5	6	8	9
для погодинної оплати	3	4	5	6	7	8
ремонт та обслуговування водопровідних та каналізаційних систем:						
для відрядної оплати	3	4	5	6	7	8
для погодинної оплати	2	3	4	5	6	8
ремонтно-будівельні роботи, ремонт та виготовлення меблів та інших виробів з дерева:						
для відрядної оплати	3	3	4	5	7	8
для погодинної оплати	2	3	4	5	6	8
ремонт та виготовлення взуття:						
для відрядної оплати	2	3	4	5	6	8
для погодинної оплати	2	2	3	4	6	7
Кухарі та інші виробничі робітники громадського харчування						
для погодинної оплати	2	2	3	4	6	7
Робітники, які зайняті експлуатацією та обслуговуванням котелень						
для погодинної оплати	2	3	4	5	6	8
Робітники, зайняті в будівництві і на ремонтно-будівельних роботах, зокрема, будівельно-монтажних роботах	4	4	5	6	8	10
Робітники учбово-виробничих (учбових) майстерень						

1. Майстерні машинобудівної промисловості

Верстатні роботи по обробці металу та інших матеріалів різанням на металообробних верстатах; роботи по холодному штампуванню металу та інших матеріалів, роботи по виготовленню і ремонту інструменту та технологічної оснастки:

для відрядної оплати	4	5	6	7	8	9
----------------------	---	---	---	---	---	---

для погодинної оплати	3	4	5	6	7	9
На інших роботах:						
для відрядної оплати	3	4	5	6	7	9
для погодинної оплати	2	3	4	5	6	8

2. Майстерні промисловості металевих конструкцій та виробів

Верстатні роботи по обробці металу та інших матеріалів різанням на металообробних верстатах; роботи по холодному штампуванню металу та інших матеріалів; роботи по виготовленню і ремонту інструменту та технологічної оснастки:

для відрядної оплати	3	4	5	6	8	9
для погодинної оплати	3	4	5	6	7	9
На інших роботах:						
для відрядної оплати	2	3	4	5	7	8
для погодинної оплати	2	3	4	5	6	8

3. Майстерні деревообробної промисловості

Для відрядної оплати	2	3	4	5	7	8
Для погодинної оплати	2	3	4	5	6	8

4. Майстерні легкої промисловості

Швейна та взуттєва промисловість:

для відрядної оплати	2	3	4	5	7	8
для погодинної оплати	2	3	4	5	6	8

5. Майстерні поліграфічної промисловості

Виробництво типу міських та обласних друкарень:

для відрядної оплати	2	3	4	5	7	8
для погодинної оплати	2	3	4	5	6	8

Виробництво типу дрібних

газетно-бланкових підприємств	2	3	4	5	6	7
-------------------------------	---	---	---	---	---	---

6. Майстерні по виготовленню брильянтів

для відрядної оплати	3	4	5	6	8	9
Для погодинної оплати	3	4	5	6	8	9

7. Майстерні побутового обслуговування населення

1. Ремонт та технічне обслуговування побутових машин і приладів, транспортних засобів, ремонт музичних інструментів, ремонт і виготовлення меблів та інших виробів з дерева, металевих та ювелірних виробів, виробів із глини, фарфору, скла і пластмас, граверні роботи, рекламно-оформлювальні роботи, фотокінороботи, звукозапис:

для відрядної оплати 2 3 4 5 6 8

для погодинної оплати 2 3 4 5 6 8

2. Виготовлення виробів з каменю

4 5 6 7 8 10

3. Ремонт та виготовлення взуття, швейних, хутряних, шкіряних, пастижерних виробів, головних уборів, виробів текстильної галантереї, ремонт, пошив і в'язка трикотажних виробів, хімічна чистка і фарбування, обробка білизни, картонажні і палітурні роботи, переробка вовни, вичинка овчини та шкурок, помел борошна та інші види послуг виробничого характеру:

для відрядної оплати 2 3 4 5 6 8

для погодинної оплати 2 2 3 4 6 7

Працівники автомобільного транспорту

1. Водії вантажних автомобілів

Тарифні розряди

	1 група	2 група	3 група
Вантажо- підйомність (тонн)	Бортові ав- томобілі - фургони за- гального призначення	Спеціалізовані і спе- ціальні автомобілі: самоскиди, цистерни, фургони, рефрижерато- ри, контейнеровози, по- жежні, технічної допо- моги, снігоочищувальні, поливально-мийні, підмі- тально-прибиральні, ав-	Автомобілі по перевезенню цементу, отру- тохімікатів, трупів, безвод- ного аміаку, аміачної води, гниючого сміт- тя, асенізацій-

		токрани, автонавантажувачі та інші; сидельні тягачі з напівпричепами та баластні тягачі з причепами	них вантажів
до 0,5	-	4	5
понад 0,5 до 1,5	4	5	5
понад 1,5 до 3	5	5	6
понад 3 до 5	5	6	6
понад 5 до 7	6	6	7
понад 7 до 10	6	7	7
понад 10 до 20	7	7	8
понад 20 до 40	7	8	9
понад 40 до 60	8	9	-
понад 60 до 100	-	10	-
понад 100 до 140	-	12	-
понад 140	-	13	-

2. Водії автомобілів (у тому числі спеціальних)

Клас автомобіля	Робочий об'єм двигуна (у літрах)	Тарифні розряди	
		Загальні	При роботі на легкових таксі у м.Києві і в містах чисельністю населення 500 тис.чол. і більше на санітарних автомобілях (крім швидкої медичної допомоги)
особливо малий і малий	до 1,8	4	5
Середній	понад 1,8 до 3,5	5	6
Великий	понад 3,5	5	6

3. Водії автобусів (у тому числі спеціальних)

Клас автобуса	Габаритна довжина автобусів (у метрах)	Тарифні розряди	
		Загальні	При роботі на міських та екскурсійних маршрутах у м.Києві і в інших містах з чисельністю населення 500 тис.чол. і більше, на санітарних автобусах (крім швидкої допомоги)

1	2	3	4
Особливо малий	до 5	5	6
Малий	а) понад 5 до 6,5	5	6
	б) понад 6,5 до 7,5	6	7
Середній	понад 7,5 до 9,5	7	8
Великий	а) понад 9,5 до 11	8	9
	б) понад 11 до 12	9	10
	в) понад 12 до 15	9	10
	г) понад 15 до 18	10	11
	д) понад 18	10	12

4. Водії мотоциклів, моторолерів і мотонартів - 4

Примітки:

Начальник автотранспортного підрозділу з рухомим складом від 50 до 100 одиниць (автомобілів, тракторів, шляхових та інших машин)-12.

Старші механіки (механіки), які здійснюють керівництво автотранспортними підрозділами установ і організацій освіти: з рухомим складом від 15 до 50 фізичних автомобілів, шляхових машин - 11, а з рухомим складом від 15 до 25 - 9.

5. Тарифні розряди для робітників, зайнятих на вантажно-розвантажувальних роботах, при семигодинному робочому дні

Тарифні розряди		
Найменування робіт	Для відряд- ної оплати	Для по- годинної оплати
1	2	3

При навантаженні (розвантаженні) у гарячому стані металу, агломерату і шлаку, при навантаженні (розвантаженні) руди, пеку, вугіл-

ля, вугільного брикету, креозоту, подової і анодної маси, азбесту, негашеного вапна та мінеральної вати, цементу; при навантаженні (розвантаженні) на судна шкідливих для здоров'я вантажів, що змерзлись, і вантажів з вагою одного місця понад 50 кг

9

9

При навантаженні (розвантаженні) у залізничні вагони, автомобілі та інший рухомий склад шкідливих для здоров'я вантажів, що змерзлись, і вантажів з вагою одного місця понад 50 кг, при навантаженні (розвантаженні) на судна інших вантажів

8

8

При навантаженні (розвантаженні) у залізничні вагони, автомобілі та інший рухомий склад решти вантажів, на внутріскадській переробці вантажів

7

6

Примітки:

1. Оплата праці вантажників, які зайняті на виконанні підсобних, допоміжних і господарських робіт, пов'язаних із вантажно-розвантажувальними роботами (прибирання вантажних складів, територій вантажних ділянок тощо), за години переходів, переїздів на інші ділянки робіт, а також години простою не з їх вини проводиться за 6 тарифним розрядом.

2. Вантажники, які працюють в нічний час:

при відрядній оплаті
при погодинній оплаті

тарифні розряди

7

6

Педагогічні працівники установ охорони здоров'я, соціального захисту, культури та інших установ і організацій

{ Назва пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

16. Педагогічним працівникам установ охорони здоров'я, соціального захисту (крім дитячих будинків) ставки заробітної плати (посадові оклади) встановлюються в розмірах і на умовах, передбачених для аналогічних працівників установ освіти. { Абзац перший пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Посадові оклади завідуючих навчальною (педагогічною) частиною лікарні або санаторію встановлюються на рівні посадових окладів заступників директорів по навчально-виховній роботі шкіл-інтернатів для дітей, які мають вади у фізичному чи розумовому розвитку.

При визначенні контингенту дітей для встановлення посадових окладів завідуючих навчальною (педагогічною) частиною лікарні або санаторію застосовується коефіцієнт 2.0.

Ставки заробітної плати (посадові оклади) педагогічних працівників установ охорони здоров'я та соціального захисту відповідно до переліку установ (додаток N 5) підвищуються на 15-20 відсотків. { Абзац четвертий пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Посадові оклади завідуючих навчальною (педагогічною) частиною лікарні або санаторію підвищуються на 15-20 відсотків. { Абзац п'ятий пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Посадові оклади методистів організаційно-методичних кабінетів обласних дитячих клінічних лікарень устанавлюються на 10 відсотків вище ставки заробітної плати викладача вищої категорії. { Абзац шостий пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

17. Педагогічним працівникам кімнат школярів житлово-експлуатаційних організацій, театрів юного глядача, лялькових театрів та інших установ, підприємств, організацій ставки заробітної плати встановлюються в розмірах і на умовах, передбачених для педпрацівників установ освіти.

18. У тих випадках, коли ставки й оклади, що вводяться у відповідно до цієї інструкції (з урахуванням коефіцієнтів, надбавок, доплат і пільг), нижчі від раніше встановлених (з урахуванням коефіцієнтів, надбавок, доплат і пільг), працівникам за час їх роботи в даній установі (закладі) на тій або вищій посаді виплачується відповідна різниця в заробітній платі (з урахуванням пільг).

IV. Порядок визначення посадових окладів керівних та інших працівників установ освіти, посадові оклади яких встановлюються залежно від кількості учнів (вихованців, дітей)

19. При встановленні посадових окладів керівників установ освіти контингент учнів (вихованців, дітей) визначається в такому порядку:

а) у школах, школах-інтернатах всіх типів і найменувань, училищах фізичної культури, педагогічних училищах, міжшкільних навчально-виробничих комбінатах трудового навчання та професійної орієнтації учнів, міжшкільних комп'ютерних центрах по навчанню учнів основам інформатики та обчислювальної техніки, центрах

допризовної підготовки юнаків -учнів, школах-дитячих садках - за обліковим складом учнів, дітей, вихованців на початок навчального року, а у вечірніх (змінних) середніх загальноосвітніх школах з очно-заочною формою навчання -двічі на рік: на початок 1 та 2 півріч.

Контингент учнів для встановлення розмірів посадових складів керівникам міжшкільних навчально-виробничих комбінатів враховується з коефіцієнтом 0,25.

Контингент учнів, які знаходяться на тривалому лікуванні в дитячих лікарнях (клініках), санаторіях, якщо немає спеціальної школи при санаторії) і дитячих відділеннях лікарень для дорослих, враховується при встановленні посадових окладів директору школи з коефіцієнтом 0,5, виходячи з середньорічного контингенту учнів за попередній навчальний рік.

При встановленні посадових окладів керівників шкіл-інтернатів (крім спеціальних) контингент вихованців (учнів, які приходять), що проживають (включаючи тих, що навчаються в іншій школі) і тих, що не проживають в інтернаті, враховується з коефіцієнтом 1.0.

При встановленні посадових окладів керівників спеціальних шкіл, шкіл-інтернатів для дітей і підлітків, які мають вади у фізичному чи розумовому розвитку: для розумово-відсталих, сліпих, сліпоглухих, слабозорих, глухих, глухонімих, туговухих, з тяжкими порушеннями мови, з наслідками поліомієліту та церебральними спастичними паралічами, потребують особливих умов виховання або тривалого лікування, а також для дітей з затримкою психічного розвитку, контингент учнів, вихованців (для шкіл-інтернатів, в тому числі і учнів, що приходять) враховується з коефіцієнтом 2.0. цей порядок застосовується при встановленні посадових окладів керівників вечірніх (змінних) та заочних шкіл для учнів, які мають вади у фізичному чи розумовому розвитку;

б) у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації, дитячих будинках, приймальниках-розподільниках для неповнолітніх, спеціальних школах для дітей, які потребують особливих умов виховання, позашкільних та дитячих дошкільних закладах за обліковим складом вихованців (дітей) на 1 січня.

Кількість учнів, які брали участь у масових заходах, що проводились позашкільними закладами, а також в екскурсійно-туристичних заходах на екскурсійно-туристичних базах, в профільних таборах, на базах відпочинку, оздоровлення, враховується за середньорічною кількістю учнів, які брали участь в заходах протягом попереднього календарного року.

Директорам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації при встановленні посадових окладів зараховуються, крім того, особи, що підвищують кваліфікацію, а також ті, що навчаються на

спеціальних відділеннях по перепідготовці кадрів першого ступеня та на курсах по підготовці до вступу в вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації. контингент учнів-заочників враховується з коефіцієнтом 0,4*;

*такий порядок вводиться з 1 січня 1994 року.

в) у професійно-технічних навчальних закладах і курсах по підготовці робітників та інших працівників -виходячи з планового середньорічного контингенту учнів даного навчального закладу на відповідний календарний рік.

Плановий середньорічний контингент в професійно-технічних навчальних закладах, на курсах з підготовки робітників та інших працівників, а також осіб, які навчаються на підготовчих курсах, визначається шляхом множення контингенту, що навчається з різними строками навчання, на відповідну кількість навчальних місяців і ділення суми добутоків на 12 місяців.

У професійно-технічних закладах, в яких прийом і випуск учнів здійснюється один раз на рік (наприклад, початок занять 1 вересня, випуск учнів 1 липня), кількість учнів, випуск яких здійснено 1 липня, по закінченню строку навчання не виключається з підрахунку середньорічного контингенту до початку занять нового прийому, тобто до 1 вересня.

20. У випадках, коли установа освіти відкривається протягом календарного року, обліковий склад враховується по плану на кінець календарного року, а плановий середньомісячний контингент визначається виходячи з кількості місяців, що залишились до кінця року.

21. Посадові оклади керівників загальноосвітніх шкіл (крім вечірніх, змінних), училищ фізичної культури, шкіл-інтернатів, педагогічних училищ, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, комп'ютерних центрів з навчання учнів основам інформатики та обчислювальної техніки, центрів допризовної підготовки юнаків не змінюються у зв'язку із зміною кількості учнів (вихованців) протягом навчального року, а керівників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, дитячих будинків, приймальників-розподільників для неповнолітніх, спеціальних шкіл для дітей, які потребують особливих умов виховання, позашкільних та дитячих дошкільних закладів, професійно-технічних навчальних закладів, курсів -у зв'язку із зміною кількості учнів (вихованців, дітей) протягом календарного року.

22. Посадові оклади військових керівників (керівників допризовної підготовки) середніх загальноосвітніх шкіл та шкіл-інтернатів встановлюються залежно від загальної кількості учнів 1-11(12) класів, в вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації - від кількості учнів в групах, в яких проводиться

початкова військова підготовка, а в педагогічних та професійно-технічних училищах - від загальної кількості учнів денних відділень.

23. При встановленні посадових окладів керівників фізичного виховання вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів враховується контингент учнів денних відділень.

V. Підвищення ставок та окладів. Додаткова оплата праці

A. Підвищення ставок заробітної плати та посадових окладів

24. Ставки заробітної плати і посадові оклади підвищуються:

а) на 1,33 мінімальної заробітної плати - особам, які мають звання "Народний вчитель СРСП";

б) на 0,66 мінімальної заробітної плати - особам, які мають звання "Заслужений вчитель", "Заслужений викладач", "Заслужений працівник народної освіти", "Заслужений працівник профтехосвіти";

в) на 1,33 або 0,66 мінімальної заробітної плати - особам, які мають почесне звання відповідно "Народний" чи "Заслужений", крім тих, які перелічені в підпунктах "а", "б" та "з", при умові, що їх діяльність на керівних, педагогічних та інших посадах в освітніх установах і закладах по профілю співпадає з наявним почесним званням. право вирішувати конкретні питання про відповідність почесних звань, передбачених підпунктом "в", профілю роботи в установі, закладі освіти належить керівнику установи у погодженні з профспілковим комітетом;

г) на 15 відсотків - за звання "Вчитель-методист", "Викладач-методист"; { Підпункт "г" пункту 24 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

д) на 10 відсотків - за звання "Старший вчитель", "Старший викладач"*, "Вихователь-методист", "Педагог-організатор-методист", "Старший вожатий-методист", "Практичний психолог-методист", "Керівник гуртка-методист", "Старший вихователь"; { Підпункт "д" пункту 24 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

е) на 15 відсотків - за звання "Майстер виробничого навчання 1 категорії"; { Підпункт "е" пункту 24 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

є) на 10 відсотків - за звання "Майстер виробничого навчання 2 категорії"; { Підпункт "є" пункту 24 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

ж) майстрам виробничого навчання в професійно-технічних навчальних закладах, міжшкільних навчально-виробничих комбінатах, які мають звання "Майстер-кухар", "Майстер-кондитер" і перейшли на цю роботу з підприємств громадського харчування, виплачується надбавка в розмірі 20 відсотків;

з) на 0,5 мінімальної заробітної плати - керівникам фізичної культури, викладачам та вчителям фізичної культури за звання "Заслужений працівник фізичної культури і спорту України", "Заслужений тренер України", "Заслужений майстер спорту України";

и) на 0,3 мінімальної заробітної плати - керівникам фізичної культури, викладачам та вчителям фізичної культури, керівникам гуртків за звання "Майстер спорту України міжнародного класу";

і) на 0,15 мінімальної заробітної плати - керівникам фізичної культури, викладачам та вчителям фізичної культури, керівникам гуртків за звання "Майстер спорту України".

*Крім викладачів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

Підвищення, передбачені підпунктами "з", "и", "і", провадяться по одному (вищому) званню.

На відміну від посади "Вихователь-методист", вихователям, що працюють в групах, яким за результатами атестації присвоєно звання "Вихователь-методист", ставки заробітної плати підвищуються на 10 відсотків. { Абзац пункту 24 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Підвищення ставок заробітної плати за звання, присвоєні за наслідками атестації, здійснюється лише за період роботи на посадах, на яких були присвоєні відповідні звання. у випадках переходу працівника з одного закладу до іншого на однакові посади або на посади, які відповідають профілю предмету, дисципліни, що викладається, доплата за звання зберігається до чергової атестації.

Особам з числа адміністративно-господарського, учбово-допоміжного персоналу, вихователям та іншим працівникам, які можуть бути залучені до викладацької роботи, підвищення педагогічних ставок за звання, зазначені у цьому пункті, здійснюються на загальних підставах.

Підвищення ставок заробітної плати вчителям, викладачам, вихователям, старшим вожатим, педагогам-організаторам, майстрам виробничого навчання за звання, присвоєні за наслідками атестації, здійснюються в школах усіх типів і найменувань, міжшкільних навчально-виробничих комбінатах трудового навчання, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації і професійно-технічних навчальних закладах, дошкільних установах незалежно від відомчого підпорядкування.

У випадках, коли працівник одночасно має право на підвищення ставок заробітної плати (посадових окладів) за наявність звань, передбачених цим пунктом, по двох і більше підставах, підвищення здійснюється по одній із них у максимальному розмірі.

Якщо працівник має одне із звань, передбачених підпунктами "а", "б", "в", та одне із звань, передбачених у підпунктах "г", "д", "е", "є", "ж", "з", "и", "і", то підвищення ставок і посадових окладів провадиться по кожному із них.

25. Вчителям, викладачам, вихователям та іншим педагогічним та керівним працівникам, які мають вчений ступінь доктора чи кандидата наук, ставки заробітної плати і посадові оклади підвищуються:

- докторам наук - на 1,06 мінімальної заробітної плати;
- кандидатам наук - на 0,63 мінімальної заробітної плати.

26. Директорам, їх заступникам, методистам та іншим працівникам освіти, які виконують педагогічну роботу, за наявність у них звань, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пункту 24 цієї Інструкції, чи вченого ступеня підвищується посадовий оклад по основній посаді і ставка, що виплачується за педагогічну роботу.

27. Директорам, їх заступникам, вчителям, викладачам та іншим працівникам освіти при наявності у них звань, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пункту 24 (вчителям, викладачам, вихователям, керівникам фізичної культури, керівникам гуртків, крім цього, звань, передбачених підпунктами "г", "д", "з", "и", "і" пункту 24 цієї Інструкції), і одночасно вченого ступеня посадовий оклад (ставка заробітної плати) підвищується окремо як за звання, так і за вчений ступінь.

28. Посадові оклади (ставки заробітної плати) працівників освіти підвищуються:

а) керівним та педагогічним працівникам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, спеціалізованих загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням іноземної мови, які володіють іноземною мовою і застосовують її в практичній роботі, - на 10 відсотків; { Абзац перший підпункту "а" пункту 28 із

змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

завідуючим, вихователям, вихователям-методистам дошкільних закладів, в яких спілкування з дітьми здійснюється іноземною мовою, - на 5 відсотків. { Абзац другий підпункту "а" пункту 28 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Знання іноземної мови встановлюється на підставі дипломів і посвідчень навчальних закладів, закінчення яких дає право викладання іноземної мови чи право викладання іншого навчального предмета іноземною мовою, а при відсутності згаданих документів - комісіями по визначенню знання іноземної мови, які можуть створюватись при органах управління освітою чи органах по керівництву навчальними закладами і дошкільними установами;

б) керівним та педагогічним працівникам гімназій, ліцеїв, колегіумів, коледжів, гімназій-інтернатів, ліцеїв-інтернатів, колегіумів-інтернатів, вищих професійно-технічних навчальних закладів, вищих художніх професійно-технічних навчальних закладів, професійно-художніх училищ, художніх професійно-технічних училищ на 10 відсотків; { Підпункт "б" пункту 28 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

в) керівним працівникам, діяльність яких безпосередньо пов'язана з навчально-виховним процесом, педагогічним працівникам, помічникам вихователів шкіл-інтернатів і інтернатів загального типу, інтернатів-ліцеїв, інтернатів-гімназій, інтернатів-колегіумів, училищ фізичної культури - на 10 відсотків; { Абзац перший підпункту "в" пункту 28 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

педагогічним працівникам (в т.ч. майстрам виробничого навчання) та помічникам вихователів у позашкільних та дитячих дошкільних закладах (групах) для дітей і підлітків, які мають вади у фізичному чи розумовому розвитку, потребують особливих умов виховання або тривалого лікування, у загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації (класах, групах) для дітей та підлітків, які потребують особливих умов виховання або тривалого лікування (в тому числі при індивідуальному навчанні таких дітей); у приймальниках-розподільниках для неповнолітніх та виховно-трудових колоніях, у школах та професійно-технічних училищах при виправно-трудових установах, спеціальних професійно-технічних навчальних закладах; у дитячих будинках, дитячих будинках-інтернатах, школах-інтернатах для дітей-сиріт і дітей, які залишились без піклування батьків, у будинках дитини - на 20 відсотків; { Абзац другий підпункту "в" пункту 28 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

педагогічним працівникам та помічникам вихователів у дитячих будинках, дитячих будинках-інтернатах, школах-інтернатах для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, будинках дитини (класах, групах) з контингентом дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку чи тривалого лікування; у протитуберкульозних установах, закладах, відділеннях для дітей хворих на активні форми туберкульозу - на 30 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати). { Абзац третій підпункту "в" пункту 28 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

У закладах освіти загального типу, які мають класи (групи) спеціального призначення (з особливим режимом), оплата праці педагогічних працівників та помічників вихователів за підвищеними ставками (окладами) здійснюється тільки за години роботи в цих класах (групах).

29. Посадові оклади керівних працівників, діяльність яких безпосередньо пов'язана з навчально-виховним процесом, підвищуються:

у загальноосвітніх навчальних закладах для дітей і підлітків, які потребують тривалого лікування або особливих умов виховання, у приймальниках-розподільниках для неповнолітніх, у загальноосвітніх навчальних закладах при виховних колоніях та при виправних установах, спеціальних професійно-технічних навчальних закладах, професійно-технічних навчальних закладах при виховних та виправних установах, у дитячих будинках, дитячих будинках-інтернатах, школах-інтернатах для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, у дошкільних навчальних закладах для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку чи тривалого лікування, - на 20 відсотків;

у дитячих будинках, дитячих будинках-інтернатах, школах-інтернатах для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, з контингентом дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку чи тривалого лікування, - на 30 відсотків.

Керівним працівникам, діяльність яких безпосередньо пов'язана з навчально-виховним процесом, педагогічним працівникам та помічникам вихователів загальноосвітніх, вищих I-II рівнів акредитації, професійно-технічних навчальних закладів (або за наявності в них груп) для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, посадові оклади (ставки заробітної плати) підвищуються на 25 відсотків.

{ Пункт 29 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

30. Підвищення посадових окладів директорам шкіл, шкіл-інтернатів, дитячих будинків, завідуючих дитячими дошкільними закладами загального типу, що мають групи (класи) спеціального призначення (крім дитячих дошкільних закладів, що мають групи з малими і загасаючими формами туберкульозу), провадиться при наявності в них не менше двох таких класів (груп).

31. Працівникам із числа адміністративно-господарського, обслуговуючого та навчально-допоміжного персоналу (крім помічників вихователя) закладів освіти, які за характером роботи безпосередньо спілкуються з учнями, вихованцями спеціальних (з особливим режимом) закладів, а також класів (груп) спеціального призначення, організованих в закладах загального типу, посадові оклади підвищуються на 15-25 відсотків.

Перелік спеціальних (з особливим режимом) закладів (класів, груп) викладений у додатку N 5.

Конкретний перелік працівників, які мають право на підвищення посадових окладів, і розмір підвищення визначаються керівником закладу за погодженням з профспілковим комітетом залежно від інтенсивності і тривалості спілкування з учнями (вихованцями), які мають вади у фізичному чи розумовому розвитку, потребують тривалого лікування або особливих умов виховання.

У закладах освіти загального типу, які мають класи чи групи спеціального призначення (з особливим режимом), оплата праці адміністративно-господарського та обслуговуючого персоналу за підвищеними на 15-25 відсотків посадовими окладами здійснюється тільки за години роботи в цих класах (групах).

У дошкільних закладах загального типу, які мають групи для дітей з малими і загасаючими формами туберкульозу (незалежно від кількості груп), оплата праці за підвищеними ставками (посадовими окладами) провадиться всім працівникам, крім вихователів, музичних керівників, помічників вихователів, які в цих групах не працюють.

32. Працівникам (крім педагогічних та керівних, діяльність яких безпосередньо пов'язана з навчально-виховним процесом) шкіл-інтернатів для дітей-сиріт і дітей, які залишились без піклування батьків, дитячих будинків, будинків дитини, оздоровчих таборів (загонів, груп), укомплектованих цими дітьми, ставки заробітної плати (посадові оклади) підвищуються на 20 відсотків.

Працівникам шкіл, шкіл-інтернатів усіх типів та професійно-технічних училищ, в яких створені групи (класи) для дітей-сиріт і дітей, які залишились без піклування батьків, таке підвищення не провадиться.

33. Керівники закладів і установ освіти за погодженням з профспілковими комітетами можуть встановлювати доплати робітникам,

спеціалістам та службовцям, які зайняті на роботах з важкими та шкідливими умовами праці, у розмірі до 12 відсотків тарифної ставки (посадового окладу) і до 24 відсотків тарифної ставки (посадового окладу) на роботах з особливо важкими та шкідливими умовами праці в порядку і на підставі переліку робіт, передбачених у додатку N 9.

Вказані доплати включаються до середньої заробітної плати у всіх випадках її обчислення.

34. У випадках, коли працівникам освіти передбачено підвищення ставок і посадових окладів за двома чи більше підставами, ставки і посадові оклади спочатку збільшуються на розмір підвищень, передбачених у відсотках, а потім на розмір підвищень, передбачених у карбованцях. При цьому утворюються нові ставки (посадові оклади).

У випадках, коли працівники закладів освіти мають право на підвищення ставок заробітної плати і посадових окладів у відсотках за різними підставами, тобто в закладах для дітей, які мають одночасно дві і більше вади розвитку або одночасно мають дефекти розвитку і потребують тривалого лікування, їх ставки і посадові оклади підвищуються на загальних підставах, але не більш як на 25 відсотків. { Абзац другий пункту 34 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Якщо підвищення ставок і окладів у відсотках, крім зазначених вище, встановлено іншими спеціальними рішеннями уряду, а також за підставами, передбаченими одночасно в пунктах 31 та 32 Інструкції, абсолютний розмір кожного підвищення визначається із ставки (посадового окладу) без урахування іншого підвищення, але не більше ніж за двома підставами.

35. Керівникам шкіл та їх заступникам з навчальної роботи, в обов'язки яких входить керівництво групами продовженого дня (за наявності в закладі не менше двох таких груп), посадовий оклад підвищується на 5 відсотків. Якщо в штатах школи є два і більше заступники директора по навчальній роботі, то посадовий оклад підвищується лише одному, в обов'язки якого входить керівництво групами продовженого дня. Підвищення окладів в цих розмірах провадиться незалежно від того, отримують вони повний оклад чи ні.

У початкових школах, де посада директора не передбачена, доплата за групи продовженого дня провадиться вчителю, на якого покладені обов'язки по керівництву школою.

{ Пункт 35 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Б. Додаткова оплата праці за класне керівництво,
перевірку зошитів та письмових робіт

36. Вчителям, викладачам, старшим викладачам, майстрам виробничого навчання та іншим педагогічним працівникам (крім керівних) загальноосвітніх навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів провадиться додаткова оплата за класне керівництво*: (Абзац перший пункту 36 підрозділу Б розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

- у I-IV класах - в розмірі 20 відсотків ставки заробітної плати; { Абзац другий пункту 36 підрозділу Б розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міносвіти N 41 ([z0160-99](#)) від 17.02.99, Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005 }

- у V-XI (XII) класах (в тому числі при виправно та виховно-трудових установах та спеціальних професійно-технічних училищах) - в розмірі 25 відсотків ставки заробітної плати (посадового окладу); (Абзац третій пункту 36 підрозділу Б розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міносвіти N 41 ([z0160-99](#)) від 17.02.99, Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

- у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах, крім вечірніх (змінних) професійно-технічних навчальних закладів (відділень, груп) і професійно-технічних навчальних закладів при виправно-трудових установах Міністерства внутрішніх справ, - в розмірі 20 відсотків ставки заробітної плати (посадового окладу). (Абзац четвертий пункту 36 підрозділу Б розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міносвіти N 41 ([z0160-99](#)) від 17.02.99, Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

В класах (класах-комплектах, групах) шкіл усіх типів і найменувань з числом учнів менше 12 чоловік, в професійно-технічних навчальних закладах - менше 20 чоловік, в навчальних закладах мистецтв - від 12 до 15 чоловік оплата за класне керівництво здійснюється в розмірі 50 відсотків відповідних розмірів доплат.

(Абзац шостий пункту 36 підрозділу Б розділу V виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

Викладачам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації в період перебування учнів на виробничій (технологічній,

переддипломній) і навчальній практиці, якщо вона продовжується більше ніж місяць і проводиться за межами того населеного пункту, де розташований навчальний заклад, а також у випадку випуску учнів в місяць, що передує червню, додаткова оплата за класне керівництво не проводиться за місяць відсутності учнів. Викладач може здійснювати класне керівництво лише в одній групі.

*Тут і далі установ освіти незалежно від відомчого підпорядкування

37. Вчителям I-IV класів загальноосвітніх шкіл та шкіл-інтернатів усіх типів і найменувань за перевірку зошитів учнів провадиться додаткова оплата в розмірі 15 відсотків ставки заробітної плати. Ця доплата провадиться основному вчителю незалежно від навантаження. (Абзац перший пункту 37 підрозділу Б розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міносвіти N 41 ([z0160-99](#)) від 17.02.99, Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

Якщо в I-IV класах уроки з мов проводить інший вчитель, доплата йому за перевірку зошитів провадиться за фактичну кількість годин, виходячи з розмірів, передбачених для вчителів початкових класів, з урахуванням кількості учнів. В такому ж порядку провадиться оплата за перевірку зошитів учнів вчителям 1-4 класів, які ведуть індивідуальні заняття на дому, групові та індивідуальні заняття в лікарні або санаторії.

Вчителям V-XI (XII) класів, шкіл і шкіл-інтернатів усіх типів і найменувань, в тому числі і тим, які ведуть індивідуальні та групові заняття з учнями на дому (в лікарні або санаторії), училищ фізичної культури, старшим викладачам та викладачам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, у тому числі заочних відділень, і професійно-технічних навчальних закладів провадиться додаткова оплата за перевірку письмових робіт з мов та літератури в розмірі 20 відсотків, математики - 15 відсотків, іноземної мови, стенографії, технічної механіки (конструювання) та креслення - 10 відсотків ставки заробітної плати. При цьому за перевірку робіт з креслення вчителям загальноосвітніх шкіл, шкіл-інтернатів і училищ фізичної культури доплата не провадиться. (Абзац третій пункту 37 підрозділу Б розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міносвіти N 41 ([z0160-99](#)) від 17.02.99, Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

Викладачам курсів доплата за перевірку письмових робіт провадиться в розмірі 6 відсотків ставки заробітної плати, якщо навчальними планами передбачене проведення таких робіт з цих предметів. (Абзац четвертий пункту 37 підрозділу Б розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міносвіти N 41 ([z0160-99](#)) від 17.02.99)

38. В початкових класах (класах-комплектах), в яких заняття повинні вести два вчителі, у випадку відсутності другого вчителя по хворобі або з інших причин доплата за класне керівництво і перевірку зошитів провадиться як за один клас (клас-комплект) залежно від загальної кількості учнів.

В 1-11(12) класах (класах-комплектах) шкіл і шкіл-інтернатів усіх типів і найменувань, училищ фізичної культури з кількістю учнів менше 12 чоловік, а також в групах професійно-технічних училищ з кількістю учнів 12-15 чоловік оплата за перевірку письмових робіт провадиться у розмірі 50 відсотків відповідних доплат. Даний порядок оплати застосовується і при поділі класів та груп на підгрупи.

Перерахунок розміру доплат за класне керівництво, перевірку зошитів (письмових робіт) у зв'язку із зміною кількості учнів протягом навчального року не провадиться (крім випадків, коли тарифікація педагогічних працівників здійснюється на початок першого та другого півріччя).

39. Додаткова оплата за перевірку письмових робіт вчителям і викладачам, вказаним в третьому абзаці п.37, провадиться з урахуванням встановленої норми навчального навантаження.

У випадках, коли вчитель або викладач має навантаження з предметів, по яких встановлена додаткова оплата за перевірку письмових робіт, більше чи менше 18 годин на тиждень (72 години на місяць), доплата відповідно збільшується чи зменшується.

В. Додаткова оплата праці за керівництво предметними, цикловими та методичними комісіями, відділеннями, завідування навчальними кабінетами, навчально-дослідними ділянками, виконання обов'язків майстра навчальних майстерень, проведення позакласної роботи з фізичного виховання

40. Учителям загальноосвітніх навчальних закладів, викладачам професійно-технічних навчальних закладів, старшим викладачам та викладачам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації за керівництво предметними, цикловими та методичними комісіями провадиться додаткова оплата в розмірі 10-15 відсотків ставки заробітної плати. Конкретний розмір доплат устанавлюється керівником навчального закладу за погодженням з профспілковим комітетом. (Абзац перший пункту 40 підрозділу В розділу V в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

Перелік предметних і циклових комісій на навчальний рік у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах та курсах встановлюється

директором відповідно до положення про предметну (циклову) комісію.

41. Учителям, іншим працівникам загальноосвітніх навчальних закладів, училищ фізичної культури, а також викладачам загальноосвітніх дисциплін професійно-технічних навчальних закладів за завідування навчальними кабінетами провадиться додаткова оплата в розмірі 10-13 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати). Конкретний розмір доплат устанавлюється керівником навчального закладу за погодженням з профспілковим комітетом. (Абзац перший пункту 41 підрозділу В розділу V в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

У школах, школах-інтернатах, училищах фізичної культури, вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах, в яких створені кабінети обчислювальної техніки, вчителям, викладачам та іншим працівникам, на яких покладено обслуговування цієї техніки, провадиться доплата в розмірі 5-10 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати). Конкретний розмір доплати встановлюється керівником закладу за погодженням з профспілковим комітетом. { Абзац другий пункту 41 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

У випадках, коли викладання шкільного курсу "Основи інформатики і обчислювальної техніки" покладено на міжшкільні навчально-виробничі комбінати трудового навчання і професійної орієнтації і в навчально-виробничі комбінати із шкіл передано навчальні години, передбачені на цю мету в навчальних планах, доплата за завідування кабінетом обчислювальної техніки і за працюючі комп'ютери встановлюється працівникам навчально-виробничих комбінатів, на яких покладено виконання цієї роботи.

Учителям та викладачам допризовної підготовки за завідування кімнатою зберігання зброї, стрілецьким тиром провадиться додаткова оплата в розмірі 10 відсотків від ставки заробітної плати. { Пункт 41 доповнено абзацом четвертим згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Учителям та викладачам загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації за завідування спортивними залами провадиться додаткова оплата в розмірі 10 відсотків ставки заробітної плати. { Пункт 41 доповнено абзацом п'ятим згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

42. Старшим викладачам, викладачам, майстрам виробничого навчання вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації за завідування навчальними кабінетами або лабораторіями провадиться

додаткова оплата в розмірі 10-15 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати) за погодженням з профспілковим комітетом. Конкретний розмір доплати встановлюється керівником навчального закладу. { Абзац перший пункту 42 підрозділу В розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005, N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Викладачам, майстрам виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів (крім викладачів загальноосвітніх дисциплін професійно-технічних навчальних закладів) за завідування навчальними кабінетами або лабораторіями провадиться додаткова оплата в розмірі 13-15 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати). Конкретний розмір доплат устанавлюється керівником навчального закладу за погодженням з профспілковим комітетом. (Пункт 42 підрозділу В розділу V доповнено абзацом другим згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

43. Вчителям за завідування навчально-дослідними ділянками (теплицями, парниковими господарствами) провадиться додаткова оплата: у загальноосвітніх навчальних закладах I-II ступенів - у розмірі 10 відсотків ставки заробітної плати, у загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів - у розмірі 13 відсотків ставки заробітної плати, а в школах-інтернатах та спеціальних школах для дітей, які потребують особливих умов виховання, - 15 відсотків ставки заробітної плати. Доплата провадиться тільки при наявності ділянки розміром не менше 0,5 га протягом 9 місяців, а при наявності теплиці або парникового господарства доплата провадиться протягом всього року незалежно від того, чи є при школі навчально-дослідна ділянка. (Абзац перший пункту 43 підрозділу В розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

При наявності в штаті школи-інтернату агронома доплата вчителю за завідування навчально-дослідною ділянкою не провадиться.

44. Учителям та іншим педагогічним працівникам, які проводять навчальні заняття з трудового навчання, за завідування кожною майстернею у загальноосвітніх навчальних закладах устанавлюється доплата в розмірі 15-20 відсотків ставки заробітної плати. Конкретний розмір доплат устанавлюється керівником навчального закладу за погодженням з профспілковим комітетом. За завідування комбінованою майстернею (з обробки металу та деревини, обладнану в одному приміщенні) устанавлюється доплата в розмірі 20 відсотків ставки заробітної плати. (Абзац перший пункту 44 підрозділу В розділу V в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

За виконання обов'язків майстра навчальних майстерень, в яких проводяться заняття з обслуговуючих видів праці (обробка тканини, кулінарія), доплата провадиться як за одну майстерню, незалежно від того, в скількох приміщеннях вона розташована.

У необхідних випадках допускається поділ однієї доплати за виконання обов'язків майстра навчальних майстерень між двома вчителями трудового навчання.

45. Педагогічним працівникам за проведення позакласної роботи з фізичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і найменувань (крім шкіл-інтернатів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування) здійснюється доплата у таких розмірах: при кількості класів (класів-комплектів) від 10 до 19-10 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати), від 20 до 29-20 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати), від 30 і більше - 30-40 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати).

Педагогічним працівникам за проведення позакласної роботи з фізичного виховання учнів у школах-інтернатах для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дитячих будинках для дітей шкільного віку та дитячих будинках інтернатного (змішаного) типу здійснюється доплата у розмірі 30 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати) незалежно від кількості класів (груп). Доплата може провадиться як одному, так і декільком працівникам. { Пункт 45 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Г. Додаткова оплата праці за керівництво школами (класами), інтернатами, філіалами, відділеннями (групами), навчально-консультаційними пунктами шкіл, відділами позашкільних закладів

46. У початкових, вечірніх (змінних) середніх загальноосвітніх школах, музичних школах-семирічках і художніх школах з кількістю учнів до 50 посадах директора не встановлюється.

За керівництво такою школою одному із вчителів, а за керівництво класами з очно-заочною формою навчання при денних загальноосвітніх школах директору провадиться доплата в розмірі 25 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати). { Абзац другий пункту 46 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

47. Директорам початкових шкіл з кількістю учнів від 50 до 100 посадовий оклад встановлюється з урахуванням виконання ними навчального навантаження в обсязі 10 годин на тиждень.

Директорам початкових шкіл з кількістю учнів понад 100, директорам базових початкових шкіл при педучилищах, а також директорам вечірніх (змінних) середніх загальноосвітніх шкіл з кількістю учнів понад 50 посадові оклади встановлюються на загальних підставах.

48. Директорам загальноосвітніх шкіл, середніх спеціальних музичних та художніх шкіл, хорових, хореографічних, циркових, музично-хореографічних училищ встановлюється додаткова оплата за завідування інтернатом в розмірі 10 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати). { Абзац перший пункту 48 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Директорам дитячих музичних, художніх шкіл і шкіл мистецтв, які здійснюють керівництво школами загальної, музичної, художньої, хореографічної освіти і працюють на базі дитячих музичних, художніх шкіл та шкіл мистецтв, здійснюється доплата в розмірі половини посадового окладу директора цієї школи.

49. За завідування навчально-консультаційними пунктами заочних відділень шкіл, заочних і вечірніх (змінних) середніх загальноосвітніх шкіл з очно-заочними формами навчання, для сліпих і слабозорих, глухих і слабочуючих педагогічним працівникам здійснюється додаткова оплата в розмірі 10 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати).

{ Пункт 49 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

50. Керівнику гуртка позашкільного закладу, який здійснює керівництво відділом (при наявності у відділі не менше 10 гуртків одного профілю) провадиться додаткова оплата в розмірі 15 відсотків посадового окладу. При наявності посади завідуючого вказана доплата не провадиться.

Педагогічним працівникам позашкільних навчальних закладів провадиться додаткова оплата за завідування майстернями та паспортизованими музеями позашкільних навчальних закладів у розмірі 15-20 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати). Конкретний розмір доплати встановлюється керівником закладу за погодженням з профспілковим комітетом. { Пункт 50 доповнено абзацом другим згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Педагогічним працівникам позашкільних навчальних закладів провадиться додаткова оплата за завідування навчальними кабінетами, лабораторіями, куточками живої природи, дендропарками, зимовим садом, навчально-дослідними ділянками, теплицями позашкільних навчальних закладів у розмірі 10-15 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати). Конкретний розмір

доплати встановлюється керівником закладу за погодженням з профспілковим комітетом. { Пункт 50 доповнено абзацом третім згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Пункт 50 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

51. Викладачам, старшим викладачам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації по підготовці працівників мистецтв, музичних відділень педагогічних училищ провадиться додаткова оплата у розмірі 10 відсотків ставки заробітної плати. { Абзац перший пункту 51 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Викладачам, старшим викладачам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації за завідування вечірніми, заочними відділеннями, відділеннями за спеціальністю (однією або декількома спорідненими) провадиться додаткова оплата у розмірі 15 відсотків ставки заробітної плати. { Абзац другий пункту 51 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Доплата за завідування відділеннями провадиться при відсутності штатної посади завідуючого відділенням.

Д. Додаткова оплата праці за суміщення професій і посад, не пов'язаних з педагогічною роботою, надбавки за високі творчі та виробничі досягнення в роботі, преміювання, інші види додаткової оплати

52. Керівники установ і закладів освіти мають право в межах фонду заробітної плати (фонду оплати праці) встановлювати:

- за погодженням з профспілковим комітетом - доплати за суміщення професій (посад), розширення зони обслуговування чи збільшення обсягів виконуваних робіт, а також за виконання поряд з основною роботою обов'язків тимчасово відсутніх працівників без обмеження розмірів цих доплат та переліків суміщуваних професій (посад). Конкретний розмір доплат встановлюється з фактично виконаного обсягу робіт. Доплати за виконання обов'язків тимчасово відсутнього керівника його штатним заступникам не провадяться;

- доплати за перевищення планової наповнюваності груп вихователям, вчителям-логопедам (вчителям-дефектологам), музичним керівникам, інструкторам з фізкультури, помічникам вихователів та санітаркам - няням дошкільних закладів. Доплати провадяться за фактичну кількість дітей, що відвідували групи понад встановлену норму наповнюваності за минулий місяць, виходячи зі ставки заробітної плати (посадового окладу) відповідного працівника:

- надбавки за високі творчі та виробничі досягнення, залежно від особистого внеску кожного працівника або за виконання особливо важливих (термінових) робіт на строк їх виконання. Керівникам установ і закладів надбавки затверджуються вищестоящими органами управління. Надбавки зменшуються або повністю відміняються при погіршенні якості роботи.

53. Преміювання працівників здійснюється відповідно до положення про преміювання, які затверджуються керівниками установ за погодженням з профспілковими комітетами.

Премії, які виплачуються працівникам, максимальними розмірами не обмежуються.

Розміри матеріальної допомоги працівникам визначаються керівником установи за погодженням з профспілковим комітетом.

Керівникам установ і закладів розміри премій і матеріальної допомоги встановлюються за погодженням з профспілковим комітетом і вищестоящими органами управління.

Розміри премій визначаються з урахуванням доплат і надбавок, перелічених у додатку N 8.

На преміювання працівників установ і закладів освіти, а також на виплату їм різного роду доплат та надбавок, матеріальної допомоги не можуть спрямовуватись кошти, передбачені на оплату праці вихованців, учнів, в т.ч. добровільно внесені, перераховані за рішенням самих учнів у фонди навчально-виховного закладу.

Працівники вищестоящих органів управління не можуть преміюватись і одержувати матеріальну допомогу за рахунок коштів підвідомчих установ і закладів, які виділяються на їх утримання.

54. За систематичну роботу понад встановлену тривалість робочого часу керівним та іншим працівникам позаміських оздоровчих таборів або таборів з цілодобовим перебуванням дітей, а також туристських походів, експедицій, екскурсій провадиться доплата в розмірі 15 відсотків посадового окладу (ставки).

Конкретний перелік працівників, які мають право на зазначену доплату, визначається керівником табору.

55. Працівникам, які відповідають за ведення діловодства та бухгалтерського обліку у загальноосвітніх школах, включаючи вечірні (змінні) загальноосвітні школи, школах-дитячих садках, на заочних відділеннях середніх загальноосвітніх шкіл, у інтернатах при загальноосвітніх школах, середніх музичних, художніх школах та училищах з підготовки працівників мистецтв, шкільних та міжшкільних навчально-виробничих майстернях, здійснюється додаткова оплата в розмірі 10 відсотків посадового окладу (ставки

заробітної плати). { Абзац перший пункту 55 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Абзац другий пункту 55 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Абзац третій пункту 55 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Абзац четвертий пункту 55 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Абзац п'ятий пункту 55 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Додаткова оплата в розмірах, передбачених у цьому пункті, провадиться і в тих випадках, коли бухгалтерський облік ведеться централізованою бухгалтерією.

За ведення бухгалтерського обліку по виробництву і реалізації сільськогосподарської продукції, в т.ч. і в підсобних господарствах, бухгалтерам провадиться додаткова оплата у розмірі 10 відсотків посадового окладу. Доплати провадяться за рахунок прибутків від виробництва продукції. Цей порядок не застосовується, коли для виконання зазначених робіт передбачаються штатні одиниці бухгалтерів. { Абзац пункту 55 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

56. Директорам, заступникам директорів по адміністративно-господарській роботі (помічникам директорів, завідуючим господарством) загальноосвітніх шкіл, шкіл-інтернатів та дитячих будинків усіх типів і найменувань, які виробляють сільськогосподарську продукцію (в т.ч. у підсобних господарствах), здійснюється додаткова оплата в розмірі не менше 0,53, а директорам, заступникам директорів, старшим майстрам професійно-технічних навчальних закладів, що виробляють сільськогосподарську продукцію (в т.ч. в учбових і підсобних сільських господарствах), -у розмірі не менше 0,66 мінімальної заробітної плати.

Доплата здійснюється за рахунок прибутків від виробництва продукції.

57. За завідування господарством у вечірніх (змінних) середніх загальноосвітніх школах та інтернатах при школах (у

випадках, коли в них не передбачена посада завідуючого господарством), помічникам директорів по господарській частині або завідуючим господарством та іншим працівникам загальноосвітніх шкіл (при відсутності в штатах цих посад) провадиться додаткова оплата в розмірі 10 відсотків посадового окладу. { Абзац перший пункту 57 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Абзац другий пункту 57 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

{ Абзац третій пункту 57 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

58. У загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, штатними розписами яких не передбачена посада бібліотекаря, педагогічним та іншим працівникам, які ведуть бібліотечну роботу та роботу з бібліотечним фондом підручників, установлюється доплата за завідування бібліотекою в розмірі 10 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати).

За наявності в закладах штатних посад бібліотечних працівників за завідування бібліотекою встановлюється доплата в розмірі 5-15 відсотків посадового окладу. Конкретний розмір доплати встановлюється керівником навчального закладу за погодженням з профспілковим комітетом, ураховуючи розмір фонду підручників, з яким ведеться робота.

(Пункт 58 підрозділу Д розділу V в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

59. Лаборантам денних середніх загальноосвітніх навчальних закладів, які одночасно виконують обов'язки лаборантів фізичних та хімічних кабінетів вечірніх (змінних) середніх загальноосвітніх навчальних закладів, провадиться додаткова оплата в розмірі 5 відсотків посадового окладу за кожний кабінет при умові, що в штаті цих шкіл не передбачені посади лаборантів.

{ Пункт 59 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

60. Директорам, заступникам директорів, які відповідають за організацію навчально-виробничої роботи, та старшим майстрам професійно-технічних навчальних закладів, де створені вечірні (змінні) групи, провадиться додаткова оплата за організацію і керівництво навчально-виробничим навчанням учнів у розмірі 15 відсотків посадового окладу. { Абзац перший пункту 60 із змінами,

внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

Директорам, заступникам директорів, які відповідають за організацію навчально-виробничої і господарської роботи (завідуючим господарством), та головним бухгалтерам професійно-технічних навчальних закладів, у яких здійснюється теоретичне навчання робітників з виробництва, за роботу по керівництву і фінансово-господарському обслуговуванню груп по підготовці робітників провадиться додаткова оплата в розмірі 0,33 мінімальної заробітної плати при загальній кількості учнів у цих групах 50-125 чоловік і в розмірі 0,5 мінімальної заробітної плати при загальній кількості учнів більше 125 чоловік;

працівникам, які ведуть діловодство та касові операції, - в розмірі 0,2 мінімальної заробітної плати кожному при кількості учнів не менше 50 чоловік.

Вказані в цьому пункті доплати провадяться працівникам один раз на місяць, виходячи з фактичного контингенту учнів, які навчаються протягом цього місяця у вечірніх (змінних) групах та групах теоретичного навчання.

У навчальних закладах професійно-технічного навчання, в яких здійснюється теоретичне навчання робітників з виробництва, вечірня (змінна) та курсова підготовка робітників з загальним контингентом учнів більше 200 чоловік, може вводиться додатково посада заступника директора.

У цьому випадку додаткова оплата заступнику директора, який відповідає за організацію навчально-виробничої роботи, не провадиться.

61. Директорам і заступникам директорів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів, учні яких проживають у гуртожитках, здійснюється додаткова оплата в розмірі 10 відсотків посадового окладу.

{ Пункт 61 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

62. В училищах фізичної культури вчителям (викладачам) по спорту за підготовку висококваліфікованих спортсменів, керівникам, спеціалістам та службовцям за забезпечення високоякісного навчально-тренувального процесу провадиться додаткова оплата на умовах і в розмірах, передбачених для працівників фізичної культури і спорту.

VI. Порядок нарахування заробітної плати працівникам закладів і установ освіти

63. Оплата праці педагогічних працівників установ і закладів освіти провадиться виходячи із встановлених ставок заробітної плати (посадових окладів) з урахуванням підвищень, фактичного обсягу педагогічної роботи, доплат та надбавок.

Навчальне навантаження між вчителями, викладачами та іншими педагогічними працівниками розподіляється керівником установи за погодженням з профспілковим комітетом залежно від кількості годин, передбачених навчальними планами, наявності відповідних педагогічних кадрів та інших конкретних умов, що склались у закладі.*

Обсяг навчальної та іншої педагогічної роботи, яку може виконувати педагогічний працівник за основним місцем роботи, граничними розмірами не обмежується.

Обсяг навчального навантаження педагогічним працівникам шкіл, шкіл-інтернатів (крім учителів вечірніх (змінних) середніх загальноосвітніх шкіл (класів) з очно-заочною формою навчання, заочних шкіл, а також учителів, що навчають дітей, які перебувають на тривалому лікуванні у лікарнях) і викладачам педучилищ визначається один раз на рік окремо по півріччях.

Навчальне навантаження вчителів вечірніх (змінних) середніх загальноосвітніх шкіл (класів) з очно-заочною формою навчання, заочних шкіл, а також вчителів, що навчають дітей, які перебувають на тривалому лікуванні у лікарнях, визначається два рази на рік до початку першого та другого півріччя.

Навчальне навантаження викладачам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів визначається один раз на рік до початку навчального року.

*З дотриманням Кодексу Закону про працю України ([322-08](#))

А. Порядок встановлення розмірів ставок заробітної плати та посадових окладів

64. Ставки заробітної плати (посадові оклади) вчителів, викладачів, вихователів та інших педагогічних працівників виплачуються:**

а) за 3 години педагогічної (викладацької) роботи на день (18 годин на тиждень): вчителям I-XI (XII) класів шкіл та шкіл-інтернатів усіх типів і найменувань; учителям трудового навчання 2-3 класів спеціальних шкіл для дітей та підлітків, які потребують особливих умов виховання; учителям-логопедам, учителям-дефектологам, практичним психологам спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), викладачам 3-5 класів шкіл естетичного виховання (загальної музичної, художньої,

хореографічної освіти) з п'ятирічним строком навчання; викладачам 5-7 класів шкіл естетичного виховання (дитячих музичних, художніх, хореографічних шкіл, шкіл мистецтв) з семирічним строком навчання; викладачам спеціальних дисциплін 1-11 класів середніх музичних і художніх шкіл та шкіл-інтернатів; викладачам 1-4 класів дитячих художніх шкіл і шкіл загальної художньої освіти з чотирирічним строком навчання; викладачам і старшим викладачам педагогічних училищ; учителям-дефектологам і логопедам установ охорони здоров'я та соціального забезпечення (крім будинків дитини); керівникам гуртків, секцій, студій та інших форм гурткової роботи, в тому числі організованих у закладах освіти на принципах самоокупності; учителям груп для занять з іноземної мови в початкових класах загальноосвітніх шкіл і в дошкільних закладах, що працюють на принципах самоокупності; викладачам постійно діючих курсів по вивченню мов, стенографії, машинопису з терміном навчання один рік і більше; вчителям і викладачам училищ фізичної культури; (Підпункт "а" пункту 64 підрозділу А розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

****Норма годин на ставку встановлена, виходячи з 6 денного режиму роботи**

б) за 3 години викладацької роботи в середньому в день (720 годин на рік): викладачам та старшим викладачам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних постійно діючих курсів, курсів по підготовці до вступу в вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації;

в) за 20 годин викладацької роботи на тиждень: завідуючим логопедичними пунктами, логопедам будинків дитини, вчителям-логопедам і вчителям-дефектологам у дошкільних навчальних закладах; (Підпункт "в" пункту 64 підрозділу А розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

г) за 4 години педагогічної (викладацької) роботи в день (24 години на тиждень): викладачам 1-2 класів шкіл естетичного виховання (загальної музичної, художньої, хореографічної освіти) з п'ятирічним строком навчання; викладачам 1-4 класів шкіл естетичного виховання (дитячих музичних, художніх, хореографічних шкіл, шкіл мистецтв) з семирічним строком навчання; музичним керівникам; концертмейстерам, акомпаніаторам і культорганізаторам;

д) за 4 години педагогічної (викладацької) роботи на день (1016 годин на рік): викладачам постійно діючих курсів по вивченню мов, стенографії, машинопису з строком навчання менше одного року;

е) за 25 годин виховної роботи на тиждень: вихователям спеціальних навчально-виховних закладів (груп) для дітей і підлітків з вадами у фізичному чи розумовому розвитку;

є) за 5 годин педагогічної роботи в день (30 годин на тиждень): вихователям груп загального типу дошкільних навчальних закладів, вихователям, старшим вихователям шкіл-інтернатів, дитячих будинків, крім шкіл-інтернатів з поглибленим вивченням російської мови та посиленою військово-фізкультурною підготовкою, інтернатів, шкіл (груп) продовженого дня, установ охорони здоров'я, приймальників-розподільників для неповнолітніх, виховно-трудова колоній, спеціальних шкіл та спеціальних профтехучилищ для дітей і підлітків, які потребують особливих умов виховання, кімнат школяра при клубах, палацах культури, житлово-експлуатаційних організаціях, інструкторам фізкультури, інструкторам слухових кабінетів; (Підпункт "є" пункту 64 підрозділу А розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

ж) за 6 годин педагогічної роботи в день (36 годин на тиждень) вихователям-методистам дитячих дошкільних закладів, дитячих майданчиків, дитячих парків; (Підпункт "ж" пункту 64 підрозділу А розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 118 ([z0281-05](#)) від 24.02.2005)

з) за 7 годин роботи в день (41 година на тиждень): майстрам виробничого навчання, в тому числі навчання водінню, вихователям професійно-технічних навчальних закладів.

Ставки заробітної плати педагогічних працівників, перелічених у підпунктах "а"- "з" цього пункту, встановлюються виходячи із затрат робочого часу в астрономічних годинах (60 хвилин). Короткі перерви, передбачені між уроками, заняттями, лекціями, є робочим часом педагогічного працівника. Тривалість уроків і перерв встановлюється відповідно до положення про навчальний заклад. В навчальних планах шкіл усіх типів і найменувань, педучилищ, професійно-технічних навчальних закладів час на навчальні дисципліни визначається в академічних годинах (45 хвилин), крім перших класів шкіл, де навчаються діти шестирічного віку (35 хвилин). Скорочення тривалості уроку не є підставою для зменшення норми часу, що передбачається на вивчення предмета, і не є підставою для зменшення норми часу для оплати в розрізі чверті, півріччя, року. Збільшення кількості уроків в зв'язку із зменшенням її тривалості не означає збільшення навчального навантаження, встановленого при тарифікації.

За години педагогічної роботи, виконаної понад встановлену норму, провадиться додаткова оплата відповідно до отримуваної ставки заробітної плати в одинарному розмірі.

У тих випадках, коли робота понад встановлену норму виконується вихователями, помічниками вихователів, санітарками-нянями дошкільних закладів з причини невиходу на роботу змінника, або у випадках, коли батьки несвоєчасно забирають

дітей з дошкільного закладу і робота виконується за межами робочого часу, встановленого графіками роботи, оплата праці провадиться відповідно до статті 106 Кодексу законів про працю України ([322-08](#)), як за надурочну.

Цей порядок застосовується у випадках, коли робота понад встановлену норму робочого часу виконувалась без перерви після закінчення основного робочого часу.

Адміністрація зобов'язана вжити заходів для заміни відсутнього працівника. Надурочна робота допускається, як виняток, з дозволу профспілкового комітету.

Надурочна робота не повинна перевищувати для кожного працівника 120 годин на рік.

При погодинній оплаті праці надурочна робота оплачується за перші дві години у полуторному розмірі, а наступні години-у подвійному розмірі.

Оплата надурочних робіт здійснюється в межах фонду заробітної плати (фонду оплати праці) закладу, установи.

Якщо для працівника установи чи закладу освіти законодавством не передбачено скороченої тривалості робочого дня, то він становить 7 годин при шестиденному робочому тижні (41 годину на тиждень).

65. Педагогічним працівникам, які мають освіту в обсязі учительського інституту та прирівнених до нього навчальних закладів, ставки заробітної плати і посадові оклади встановлюються у розмірах, передбачених для працівників, які мають середню спеціальну освіту.

66. Учителям і викладачам, старшим викладачам, які мають стаж педагогічної роботи 25 і більше років, при неповному навчальному навантаженні виплачується гарантована частина ставки у розмірі 0,48 мінімальної заробітної плати, а за години проведених занять провадиться оплата, виходячи із ставки, зменшеної на 0,48 мінімальної заробітної плати.

У тих випадках, коли вчителі і викладачі, які мають стаж педагогічної роботи 25 і більше років, працюють у двох чи декількох навчальних закладах і за усіма місцями роботи (разом) мають неповне навчальне навантаження, гарантована частина ставки виплачується тільки за основним місцем роботи. Оплата за години проведених занять за усіма місцями роботи здійснюється у таких випадках, виходячи із ставки, зменшеної на 0,48 мінімальної заробітної плати.

Вчителям, які працюють у різних класах (1-4, 5-11(12)), гарантована частина ставки виплачується, якщо їх заробітна плата за загальне навчальне навантаження в цих класах менше за місячну ставку. При визначенні навчального навантаження виховательська робота в групах продовженого дня не враховується.

Зазначений порядок виплати гарантованої частини ставки не застосовується для працівників, які отримують пенсію за віком, по інвалідності чи за іншими підставами, а також для працівників з числа адміністративно-господарського та навчально-допоміжного персоналу, які ведуть у цих же закладах викладацьку роботу.

67. У навчальних закладах з індивідуальними формами навчання (музичні школи, училища тощо) за години викладацької роботи, не виконані у зв'язку з неявкою учнів на заняття, оплата праці проводиться у розмірі не менше двох третин їх тарифних ставок.

При наявності економії фонду заробітної плати за згодою керівника навчального закладу невичитані години можуть бути проведені протягом навчального року з додатковою погодинною оплатою.

Б. Порядок обчислення заробітної плати педагогічних працівників шкіл, педагогічних училищ, професійно-технічних навчальних закладів та інших закладів освіти

**Установи народної освіти
(крім професійно-технічних навчальних закладів
та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації)**

68. Місячна заробітна плата педагогічних працівників установ освіти, в т.ч. педучилища (крім вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів) визначається шляхом множення ставки заробітної плати на їх фактичне навантаження на тиждень і ділення цього добутку на встановлену норму годин на тиждень.

Встановлена при тарифікації заробітна плата виплачується щомісячно незалежно від кількості тижнів і робочих днів у різні місяці року.

69. Тарифікація вчителів за роботу з заочниками здійснюється в такому порядку:

-у навчальне навантаження вчителя включаються години, передбачені на півріччя навчальним планом на групові та індивідуальні консультації, а також 70 відсотків від обсягу годин, передбачених на прийом усних та письмових запитань. Розрахунок годин в навчальному плані на прийом усних та письмових запитань проводиться на середню кількість учнів у групі від 9 до 15 чоловік - 12, а в групі від 16 до 20 чоловік - 18.

При тарифікації загальна кількість годин, включених у навчальне навантаження, ділиться на число навчальних тижнів у півріччі. Виходячи з середньотижневого навчального навантаження, вчителю визначається заробітна плата, яка виплачується щомісячно незалежно від фактичного навантаження в різні місяці півріччя.

70. У зв'язку з частою зміною контингенту учнів, які знаходяться на тривалому лікуванні в лікарнях, тарифікація вчителів, які їх навчають, провадиться в такому порядку:

- в навчальне навантаження включається 80 відсотків від обсягу годин, відведених навчальним планом на групові та індивідуальні заняття;

- місячна заробітна плата за години викладацької роботи визначається шляхом множення ставки заробітної плати (з врахуванням підвищення її за роботу з дітьми, що потребують тривалого лікування) на обсяг тижневого навантаження, взятого в розмірі 80 відсотків від фактичного навантаження на початок кожного півріччя і ділення на встановлену норму годин на ставку. Встановлена місячна заробітна плата виплачується до початку наступного півріччя. Після закінчення кожного навчального півріччя години педагогічної роботи, виконані понад встановлений при тарифікації обсяг тижневого навантаження, оплачуються додатково за погодинною оплатою.

При невиконанні обсягу тижневого навантаження, встановленого при тарифікації, утримання з заробітної плати не провадиться.

У випадку, коли кількість дітей у групах, що знаходяться на лікуванні, не змінюється і відповідає вимогам положення про умови навчання таких учнів, оплата вчителів провадиться на загальних підставах відповідно до п.68 Інструкції.

71. За час роботи в період канікул оплата праці педагогічних працівників та осіб з числа керівного, адміністративно-господарського та навчально-допоміжного персоналу, яким дозволяється вести викладацьку роботу або заняття з гуртківцями в тій же установі, провадиться з розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації, що передувала початку канікул.

Особам, які зараховані на роботу на посади педагогічних та керівних працівників під час літніх канікул учнів, заробітна плата за період до початку навчального року виплачується з розрахунку ставки заробітної плати, встановленої відповідно до їх освіти, категорії та розряду, або посадового окладу залежно від кількості учнів станом на 1 вересня попереднього навчального року (з врахуванням підвищень за наявність звання та вченого ступеня).

72. Учителям вечірніх (змінних) загальноосвітніх шкіл і окремих класів працюючої молоді при загальноосвітніх школах, в яких проводяться заняття за навчальними планами, розрахованими на 28 тижнів, заробітна плата виплачується протягом навчального року, а також за один тиждень до початку і за один тиждень після закінчення навчального року. Чергова відпустка надається їм пропорційно відпрацьованому часу.

73. Погодинна оплата педагогічних працівників в установах, зазначених в цьому розділі, допускається лише при оплаті за години заміщення тимчасово відсутніх по хворобі або з інших причин вчителів, вихователів, викладачів тощо, яке тривало не більше двох місяців, а також при оплаті працівників підприємств, організацій та установ, які залучаються для педагогічної роботи. Якщо заміщення тривало понад два місяці, то оплата праці педагогічного працівника провадиться з першого дня заміщення за всі години фактичного педагогічного навантаження в порядку, передбаченому п.68 цієї Інструкції.

Розмір погодинної оплати визначається шляхом ділення місячної тарифної ставки, встановленої за 18 годин педагогічної роботи в тиждень, -на 76,2; за 20 годин педагогічної роботи в тиждень -на 84,7; за 24 години педагогічної роботи в тиждень -на 101,6; за 25 годин педагогічної роботи в тиждень -на 105,8; за 30 годин педагогічної роботи в тиждень -на 127,0; за 36 годин педагогічної роботи в тиждень -на 152,4; за 41 годину роботи в тиждень -на 173,1.

Особи, які працюють на умовах погодинної оплати і не ведуть занять під час канікул, оплату за цей час не отримують.

74. Учителям початкових класів, яким з незалежних від них причин не може бути забезпечене повне тижневе навантаження, заробітна плата виплачується в розмірі не нижче місячної ставки, якщо:

у 2-4 класах уроки образотворчого мистецтва, музики та співів, фізкультури передані спеціалістам;

у 1 класах вчителі за станом здоров'я та з інших причин не можуть вести уроки фізкультури і співів;

у 1-4 класах шкіл з поглибленим вивченням іноземної мови, в сільських початкових школах, коли вчителі внаслідок своєї підготовки не можуть вести уроки іноземної та інших мов.

У всіх цих випадках звільнення вчителя від проведення занять та виплата заробітної плати в розмірі не нижче місячної ставки з обов'язковим довантаженням до встановленої норми годин оформляється наказом директора школи з зазначенням причин та

підстав звільнення від занять і робіт, якими довантажуються вчитель.

75. У сільських дев'ятирічних школах, в яких немає необхідної кількості навчальних годин з фізичної культури в 2-4 класах для встановлення повної ставки заробітної плати, вводиться посада вчителя фізичної культури з покладенням на нього обов'язків по організації позакласної роботи з фізичного виховання учнів.

Зазначеним вчителям фізичної культури виплачується повна ставка заробітної плати. В тому випадку, коли ці вчителі проводять уроки і з інших навчальних предметів, їм додатково оплачується педагогічна робота за всі години занять з цих предметів, незалежно від обсягу педагогічного навантаження з фізичної культури.

76. Учителям, викладачам та іншим педагогічним працівникам, у яких з незалежних від них причин протягом навчального року навантаження зменшується порівняно з навантаженням, встановленим їм при тарифікації, до кінця навчального року виплачується.*

у випадку, коли навантаження, що залишилось, вище встановленої норми на ставку - заробітна плата за фактичну кількість годин;

у випадку, коли навантаження, що залишилось, нижче встановленої норми на ставку - заробітна плата за ставку, коли цих педагогічних працівників немає можливості довантажити навчальною роботою в даній місцевості за умови виконання іншої організаційно-педагогічної роботи;

у випадку, коли при тарифікації навчальне навантаження було встановлено нижче норми за ставку, - заробітна плата, встановлена при тарифікації, за умови виконання іншої організаційно-методичної роботи.

* З дотриманням Кодексу законів про працю України

77. У випадку, коли в окремі дні (місяці) заняття не проводяться з незалежних від учителя (викладача) причин (сільгоспроботи, епідемії, несприятливі метеорологічні умови тощо), його оплата здійснюється з розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації, за умови, що вчитель (викладач) виконує іншу організаційно-педагогічну роботу. При відсутності такої роботи час простою оплачується в порядку і розмірах, визначених Кодексом законів про працю України ([322-08](#)).

**Вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації та
професійно-технічні навчальні заклади
(крім педагогічних училищ)**

78. Середня місячна заробітна плата викладачам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів визначається шляхом множення годинної ставки викладача на встановлений йому обсяг річного навантаження і ділення цього добутку на 10 навчальних місяців. Годинна ставка обчислюється шляхом ділення місячної ставки заробітної плати на середньомісячну норму навчального навантаження (72 години). Встановлена середньомісячна заробітна плата виплачується викладачу за роботу протягом навчального року, включаючи час роботи в період канікул, що не збігається з відпусткою.

Викладачам, які стали до роботи протягом навчального року, середня місячна заробітна плата визначається шляхом множення годинної ставки цього викладача на обсяг навчального навантаження, що припадає на повні навчальні місяці, які залишились до кінця навчального навантаження, що припадає на повні навчальні місяці, які залишались до кінця навчального року, і ділення цього добутку на кількість цих же місяців. Заробітна плата за неповний робочий місяць у цьому випадку виплачується за фактичну кількість годин за годинними ставками.

При підвищенні ставки у зв'язку зі зміною розряду, освіти тощо середньомісячна заробітна плата визначається шляхом множення нової годинної ставки на обсяг річного навантаження, встановленого на початку навчального року при тарифікації, і ділення цього добутку на 10 навчальних місяців.

79. У випадках, коли викладачі відповідно до діючого законодавства або з незалежних від них причин звільняються від навчальних занять (відпустки, відрядження, тимчасова непрацездатність, відволікання учнів на сільгоспроботи, зимові канікули тощо), встановлений їм обсяг річного навантаження зменшується на 1/10 частину за кожний повний місяць відсутності на роботі або відсутності занять із зазначених причин (за неповний місяць - виходячи з відповідної кількості робочих днів).

Встановлена викладачам на початку навчального року середня місячна заробітна плата в зазначених випадках зменшуватись не повинна. Години викладацької роботи, виконані викладачем протягом навчального року зверх зменшеного річного навантаження, оплачуються додатково за годинними ставками після виконання зменшеного навчального навантаження.

Зменшення навчального навантаження не проводиться за час відрядження викладача для проведення навчальних занять в іншій місцевості (наприклад, у філіалі навчального закладу), а також за час чергової відпустки, якщо навчальний процес триває протягом всього календарного року і відпустка в зв'язку з цим може надаватись не тільки в період літніх канікул.

80. Години викладацької роботи, виконані понад встановлене річне навантаження, оплачуються додатково за годинними ставками (визначеними відповідно до п.78) після виконання викладачем річного навчального навантаження. Ця оплата провадиться щомісячно або в кінці навчального року.

81. Якщо протягом навчального року навчальне навантаження викладача зменшується з незалежних від нього причин (зміни в навчальних планах, злиття груп тощо), до кінця навчального року йому виплачується середня місячна заробітна плата, встановлена на початку цього навчального року, за умови довантаження іншою організаційно-педагогічною роботою.

82. Працівники підприємств, організацій і установ можуть залучатись до викладацької роботи в професійно-технічні та вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації тільки на умовах погодинної оплати. При цьому розмір годинної ставки визначається шляхом ділення місячної ставки на середньомісячну норму навчального навантаження (72 години).

Оплата праці педагогічних працівників, які залучаються з інших навчальних закладів для проведення занять у професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, провадиться на умовах, передбачених для педагогічних працівників цих закладів. Оплата за годинними ставками може провадитись тільки за їх згодою.

83. Оплата майстрів виробничого навчання, основним місцем роботи яких є навчальний заклад, здійснюється за місячними посадовими окладами.

Оплата окремих годин виробничого навчання (коли в зв'язку з недостатнім обсягом навчальної роботи введення штатної посади майстра є недоцільним, при роботі понад норму робочого часу, в інших аналогічних випадках) здійснюється за годинними ставками, які визначаються шляхом ділення місячного посадового окладу майстра на 173,1 години.

Майстру виробничого навчання професійно-технічного навчального закладу, який здійснює керівництво майстернею і не закріплений за групою учнів, може бути встановлена додаткова оплата в розмірі 15 відсотків посадового окладу. { Абзац третій пункту 83 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

У випадку, коли зазначений працівник водночас здійснює керівництво майстернею і закріплений за групою учнів, йому може бути встановлена додаткова оплата за збільшення обсягу виконуваних робіт.

В обох випадках додаткова оплата здійснюється за рахунок економії фонду заробітної плати у зв'язку із скороченням чисельності майстрів проти нормальної.

Майстрам виробничого навчання, на яких покладено організаційне, методичне керівництво навчально-виробничою діяльністю всіх майстрів за професією, працюючих в даній навчально-виробничій майстерні, може бути встановлена додаткова оплата в розмірі 15 відсотків посадового окладу. { Абзац шостий пункту 83 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 471 ([z0675-07](#)) від 11.06.2007 }

84. За висококваліфікованими робітниками і спеціалістами, які в установленому порядку переводяться з підприємств і організацій у професійно-технічні навчальні заклади на посади майстрів виробничого навчання, зберігається середня заробітна плата, яку вони одержували за останнім місцем роботи.

Щорічно кількість працівників, які можуть бути переведені до професійно-технічних навчальних закладів із збереженням середньої заробітної плати в зазначеному порядку, визначається місцевими органами управління в межах бюджетних асигнувань, що виділяються на утримання цих навчальних закладів.

У разі погіршення якості роботи таким працівникам за наслідками чергової атестації можуть встановлюватись посадові оклади на загальних підставах.

85. У тих випадках, коли викладачі професійно-технічних навчальних закладів залучаються до керівництва виробничою практикою учнів, оплата їх праці за цей період провадиться з розрахунку середнього посадового окладу майстра виробничого навчання в даному училищі, понад заробітну плату за години теоретичних занять.

86. Обчислення середнього заробітку для оплати щорічних відпусток викладачів проводиться із розрахунку їх заробітної плати (в діючому порядку його обчислення) за даний навчальний рік (включаючи доплати та надбавки, оплату за години, що виконані понад встановлене річне навантаження, середній заробіток, що зберігається за діючим законодавством), а також допомоги по тимчасовій непрацездатності.

Підрахунок заробітку для оплати відпустки проводиться в такому порядку: загальна сума заробітної плати, нарахована викладачеві за відпрацьовані місяці навчального року, які передують місяцю виходу у відпустку, ділиться на число цих місяців, отриманий середній місячний заробіток ділиться на 25,4 (середньомісячне число робочих днів) і потім середній денний заробіток помножується на число днів відпустки.*

*При використанні викладачем щорічної відпустки за минулий навчальний рік протягом поточного навчального року обчислення оплати за відпустку проводиться на загальних підставах із розрахунку за 10 місяців, що передують місяцю виходу у відпустку. При наданні додаткових відпусток, за які за діючим законодавством заробітна плата зберігається частково, або її збереження не передбачено, зазначені періоди і відповідні суми із розрахунку виключаються.

Якщо викладач виконує педагогічну роботу в вищому навчальному закладі I-II рівнів акредитації і на курсах по підготовці до вступу в технікум, розрахунки за відпустку проводяться в такому ж порядку по кожній роботі окремо.

87. Оплата викладачів, які звільняються з роботи до закінчення навчального року, здійснюється з дотриманням таких умов:

якщо фактична кількість годин уроків до звільнення викладача менше від нормативної виходячи з встановленого середньомісячного навантаження, відрахування з його заробітної плати не проводяться;

години уроків, проведені понад норму годин, обчислену виходячи з встановленого середньомісячного навантаження, оплачуються додатково за ставками погодинної оплати.

88. Під час канікул оплата педагогічних та інших працівників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів, які виконують педагогічну роботу (у тому числі тих, які приймаються на роботу), здійснюється в порядку, встановленому в п.71 Інструкції. При цьому посадові оклади керівних працівників професійно-технічних училищ, які приймаються на роботу, під час канікул, встановлюються залежно від планового середньорічного контингенту учнів на поточний календарний рік, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації - залежно від кількості учнів на 1 січня.

89. Оплата праці викладачів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, які не проводять заняття з незалежних від них причин (сільгоспроботи, епідемії, несприятливі метеорологічні умови тощо) проводиться відповідно до п.77 Інструкції.

В. Особливості обчислення заробітної плати керівників

гуртків (секцій, студій та інших форм гурткової роботи),

військових керівників, керівників центрів допризовної підготовки, керівників фізичного виховання та адміністративно-господарського персоналу установ і закладів освіти

90. Керівникам гуртків (секцій, студій та інших форм гурткової роботи) в школах, вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах, позашкільних та інших закладах освіти, для яких ці заклади є місцем основної роботи, заробітна плата визначається в порядку, передбаченому п.68 цієї Інструкції.

Зазначеним працівникам, для яких робота в освітніх закладах не є основною, заробітна плата визначається виходячи з фактичної кількості годин занять з гуртківцями та годинної ставки, визначеної шляхом ділення місячної ставки заробітної плати на 76,2 години (середньомісячна норма годин на ставку).

91. Керівні працівники закладів освіти, керівники фізичного виховання центрів допризовної підготовки можуть вести викладацьку роботу чи заняття з гуртками в цьому закладі, але не більше 9 годин та тиждень (360 годин на рік), якщо вони по основній посаді отримують повний посадовий оклад (ставку). Керівні працівники дитячих дошкільних закладів можуть виконувати роботу вихователів у цій же установі в обсязі не більше 18 годин на тиждень.

У сільській місцевості директори і їх заступники при відсутності вчителів або викладачів з відповідних предметів можуть вести викладацьку роботу в обсязі не більше 12 годин на тиждень (480 годин на рік) з дозволу відповідного органу управління освіти.

Директори, їх заступники по навчальній роботі в дитячих музичних, художніх школах, школах мистецтв, школах загальної музичної освіти можуть вести викладацьку роботу в середньому не більше 12 годин на тиждень, якщо вони по основній роботі отримують повний посадовий оклад.

Інші працівники закладів освіти можуть вести викладацьку роботу або заняття з гуртківцями у цьому ж закладі освіти, але в середньому не більше 2 годин (12 годин на тиждень, 480 годин на рік), якщо вони по основній роботі отримують повний посадовий оклад (ставку).

У випадках, коли вищезгадані працівники отримують по основній посаді 0,5 посадового окладу (ставки), їм дозволяється вести викладацьку роботу в середньому не більше 3 годин на день (18 годин на тиждень, 720 годин на рік), а при виконанні цієї роботи в 1-4 класах -до 20 годин на тиждень.

Названим працівникам за норму годин, визначену у цьому пункті, оплата проводиться понад основний посадовий оклад (ставку) у порядку, передбаченому відповідно для учителів, викладачів та керівників гуртків (за тарифікацією).

За години викладацької роботи чи занять з гуртками, виконані, як виняток, у зв'язку з виробничою необхідністю понад норму, зазначену у цьому пункті, провадиться погодинна оплата за фактичну кількість годин, але не більше 240 годин на рік.

92. Заробітна плата директору вечірньої (змінної) середньої загальноосвітньої школи, де заняття провадяться за навчальним планом, розрахованим на 28 тижнів, виплачується протягом року за умови додаткового навантаження його у канікулярний період, що не збігається з черговою відпусткою, педагогічною чи іншою роботою за рішенням районного (міського) відділу освіти.

93. У посадові оклади військових керівників (керівників допризовної підготовки) включена оплата за 12 годин педагогічної роботи на тиждень (480 годин на рік) у загальноосвітніх школах, училищах фізичної культури, школах-інтернатах, педучилищах, професійно-технічних навчальних закладах. До цієї педагогічної роботи входить проведення навчальних занять (у тому числі факультативів) з початкової військової (допризовної) підготовки, цивільної оборони у 10-11(12) класах і в групах професійно-технічних навчальних закладів, а також проведення тактичних занять з учнями-юнаками.

Крім того, в обов'язки військового керівника (керівника допризовної підготовки) входять проведення позакласних занять з початкової військової (допризовної) підготовки, організаційна та військово-патріотична робота з учнями, а також виконання обов'язків по керівництву гуртками з основ військової справи, обладнання та завідування військовим кабінетом, кімнатою зберігання зброї, стрілецьким тиром і поліпшення навчально-матеріальної бази (без додаткової оплати).

Якщо у навчальному закладі не може бути забезпечено навчальне навантаження у наведених у цьому пункті розмірах чи військовий керівник (керівник допризовної підготовки) не може проводити занять з військово-технічної підготовки і санітарної справи, йому виплачується повний посадовий оклад.

Педагогічна робота, виконана військовим керівником (керівником допризовної підготовки) понад 12 годин на тиждень (480 годин на рік), оплачується додатково за ставками і в порядку, визначеному для вчителів і викладачів. При цьому педагогічна робота, що підлягає додатковій оплаті, не повинна перевищувати 9 годин на тиждень (360 годин на рік).

94. Працівникам установ освіти, які за графіком роботи працюють в нічний час, здійснюється додаткова оплата в розмірі 35 відсотків годинної тарифної ставки (посадового окладу) за кожну годину роботи в нічний час (у період з 10 годин вечора до 6 годин ранку).

Додаток N 1
до Інструкції про порядок обчислення
заробітної плати працівників освіти

ПОГОДЖЕНО
" ____ " _____ 19__р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
" ____ " _____ 19__р.

Тарифікаційний список

вчителів та інших працівників _____
школи (школи-інтернату)

_____ на 1 вересня 19__р.

_____ місто, район, село

N п/п	Показники на початок навчального року	I-IV кл.	V-IX кл.	X-XI кл.	Разом
----------	--	-------------	-------------	-------------	-------

1. Число класів на 1 вересня.....

2. Число класів-комплектів на 1 ве-

ресня

3. Число учнів на 1 вересня

4. Загальне число годин викладацької

роботи в тиждень по тарифікації,

в тому числі:

а) число годин за навчальним
планом

б) число додаткових годин,

всього
з них:

у зв'язку з вивільненням вчителів

початкових класів від проведення

уроків:

фізкультури

співів

іноземної мови в школах з викла-

[illegible]

The diagram illustrates a 10x10 grid of points. The top 5 rows are labeled 1 to 5 on the left. The bottom 5 rows are labeled 6 to 10 on the left. The columns are labeled 1 to 10 at the bottom. The grid is divided into four quadrants by a horizontal dashed line between rows 5 and 6, and a vertical dashed line between columns 5 and 6. The points are arranged in a regular grid pattern.

	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	+
	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	+
	15		16		17		18		19		20		21		22		23											
24		25		26																								

Директор

Бухгалтер

Примітки:

1. У цьому тарифікаційному списку вказуються всі працівники школи (школи-інтернату), ставки заробітної плати і посадові оклади яких залежать від освіти, категорії та тарифного розряду, в тому числі директори та їх заступники, вчителі, вихователі, бібліотекарі, а також інші працівники (завгоспи, лаборанти), які ведуть викладацьку роботу.

2. У графах 8 і 24 ставка (оклад) зазначається з урахуванням підвищення за вчений ступінь, звання, за знання та застосування іноземної мови, особливі умови праці.

3. У вчителів, які отримують гарантовану частину ставки, у графі 8 вказується ставка, зменшена на 0,48 мінімальної зарплати, з якої буде обчислюватись заробітна плата за педагогічну роботу, плюс гарантована частина ставки (0,48 мінімальної заробітної плати).

4. У графі 24 вказуються оклади (ставки) всіх занесених до списку працівників, крім вчителів.

Ставки працівників з числа адміністративно-господарського і навчально-допоміжного персоналу, яким нараховується заробітна плата за викладацьку роботу, вказуються у графі 8.

5. Відповідно до цієї форми складаються тарифікаційні списки на відповідних працівників педагогічних училищ та інших установ освіти.

Додаток N 2
до Інструкції про порядок обчислення
заробітної плати працівників освіти

ПОГОДЖЕНО

ЗАТВЕРДЖУЮ

" " 19 p.

" " 19 p.

Тарифікаційний список викладачів та інших педагогічних працівників

(назва навчального закладу професійно-технічної освіти, вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації)

на 19____/

навчальний рік

№	Прізвище, ім'я та по батькові	Посада	Освітній ступінь	Тарифна ставка	Тарифна ставка з урахуванням підвищення	Педагогічне навчання	Середня місячна зарплата	Інші види оплати	Додаткова галь-	За-гал-	Заробітна плата
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108
109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132
133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144
145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156
157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168
169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180
181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192
193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204
205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216
217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228
229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252
253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264
265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276
277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288
289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312
313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324
325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336
337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348
349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360
361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372
373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384
385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396
397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408
409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420
421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432
433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444
445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456
457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468
469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480
481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492
493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504
505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516
517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528
529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540
541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552
553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564
565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576
577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588
589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600
601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612
613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624
625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636
637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648
649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660
661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672
673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684
685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696
697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708
709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720
721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732
733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744
745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756
757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768
769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780
781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792
793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804
805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816
817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828
829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840
841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852
853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864
865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876
877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888
889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900
901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912
913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924
925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936
937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948
949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960
961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972
973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984
985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996
997	998	999	1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008
1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020
1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032
1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044
1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056
1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068
1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080
1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092
1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104
1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116
1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128
1129	1130	1131	1132	1133	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140
1141	1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152
1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160	1161	1162	1163	1164
1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176
1177	1178	1179	1180	1181	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188
1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197	1198	1199	1200
1201	1202	1203	1204	1205	1206	1207	1208	1209	1210	1211	1212
1213	1214	1215	1216	1217	1218	1219	1220	1221	1222	1223	1224
1225	1226	1227	1228	1229	1230	1231	1232	1233	1234	1235	1236
1237	1238	1239	1240	1241							

ПОГОДЖЕНО

ЗАТВЕРДЖУЮ

"___" _____ 19__р.

"___" _____ 19__р.

Тарифікаційний список

працівників дитячих дошкільних закладів на _____ 19__р.

Назва установи _____

Місцезнаходження і адреса установи _____

Режим роботи установи (шестиденний, п'ятиденний) _____

N п/п	Показники на 1 вересня	Всього	В тому числі	
			ясельного віку	дошкільного віку

1. Кількість груп - всього...
в тому числі:
з 9-10 годинним перебуванням
з 12 " "
з 24 " "
санаторні (спеціального призначення)
2. Кількість дітей - всього...
в тому числі:
в 9-10 годинних групах
в 12 " "
в 24 " "
в санаторних (спеціального призначення)
3. Загальне число тижневих годин по тарифікації:
для вихователів
для музичних керівників
для медичних сестер ...

Примітка. Відповідно до цієї форми складаються тарифікаційні списки по дитячих будинках, позашкільних та інших установах освіти.

Продовження додатка N 3

N	Прізвище, ім'я	Яку посаду зай-	Освіта	Тарифний	Які	Ставка
Кількість	Кількість	Заробітна	Всього			
п/п	та по батькові	має (завідуючий,		розряд	групи	на
годин на	дітей в	плата на	заро-			

		вихователь,			веде	місяць
тиждень	установі,	місяць	бітна			
	за яку	музкерівник,	плата			
	проведена	медсестра)	на			
	тарифі-		місяць			
	кація					

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11			

Завідуючий

Бухгалтер

Тарифікаційний список складається окремо на вихователів, музичних керівників, медичних сестер з підведенням підсумків по кожній групі працівників

Додаток N 4
до Інструкції про порядок обчислення
заробітної плати працівників освіти

Перелік навчальних закладів,
закінчення яких дає право на встановлення ставок
заробітної плати і посадових окладів вчителям,
викладачам, вихователям та іншим педагогічним
працівникам залежно від освіти

I. Вища освіта

1. Всі вищі навчальні заклади (навчальні інститути, університети, академії і вищі училища), в тому числі і військові.

Примітка. Закінчення військових академій за скороченою програмою в період з липня 1941 по 1945 р. включно не дає права на встановлення ставок і посадових окладів, передбачених для осіб, які мають вищу освіту.

2. Академія комуністичного виховання ім. Н.К.Крупської.

3. Вищі науково-педагогічні курси при ІІ МДУ.

4. Інститути червоної професури.

5. Ленінградський вищий фінансово-педагогічний інститут.

6. Інститути народної освіти УРСР.
7. Інститути народної освіти з 4-річним строком навчання.
8. Кримський інститут спеціальних культур.
9. Казанський індустріальний технікум підвищеного типу.
10. Центральні комвузи (з 3-річним строком навчання): в Ленінграді, ім.Свердлова в Москві, ім.26 комісарів в м.Тбілісі, ім.Артема в м.Харкові; Комуністичний університет викладачів суспільних наук "Купон", Комуністичний університет національних меншинств Заходу ім.Ю.Ю.Мархлевського, Середньоазіатський комуністичний університет ім.В.І.Леніна ЦВК СРСР в м.Ташкенті, Комуністичний університет трудящих Сходу в м.Москві, інститути марксизму-ленінізму в містах Іванові, Воронежі, Куйбишеві, Саратові, Алма-Аті, Баку, Горькому, Казані, Ростові-на-Дону, Новосибірську, Свердловську, Волгограді, Ташкенті, Тбілісі (з 1932 по 1938 р.).
11. Вища партійна школа при ЦК КПРС (з 15 серпня 1947 р. по червень 1956 р.).
12. Заочна вища партійна школа при ЦК КПРС (з серпня 1947 р.).
13. Вищі партійні школи з 4-річним строком навчання (з вересня 1956 р.).
14. Вища партійна школа при ЦК КП України (з січня 1949 р.).
15. Республіканська партійна школа при ЦК КП(б) України з 3-річним строком навчання (з червня 1953 р. по червень 1956 р.).
16. Вища комсомольська школа (з вересня 1969 р.).
17. Вища школа профруху ВЦРПС в Москві з березня 1965 р. (Московська вища школа профруху ВЦРПС з червня 1947 р. по червень 1957 р., Московська вища заочна школа профруху з липня 1957 р. по березень 1965 р.).
18. Вища профспілкова школа в Ленінграді з листопада 1962 р. (Ленінградська вища школа профруху ВЦРПС з серпня 1948 р. по листопад 1962 р.).
19. Вища школа харчової промисловості Міністерства промисловості продовольчих товарів СРСР (з липня 1952 р. по вересень 1956 р.).
20. Вища заготовча школа Міністерства хлібопродуктів СРСР (з липня 1949 р. по вересень 1956 р.).

21. Вища торгова школа Міністерства торгівлі СРСР (з серпня 1948 р. по вересень 1956 р.).

22. Вища школа промислової кооперації Центрпромради (з серпня 1952 р. по квітень 1961 р.).

23. Всесоюзна вища фінансова школа Міністерства фінансів СРСР (з червня 1952 р. по вересень 1956 р.).

24. Вища дипломатична школа Міністерства іноземних справ СРСР (з серпня 1939 р.).

25. Всесоюзна правова академія (з 1935 р. по 1941 р.).

26. Вища кооперативна школа Центроспілки (з січня 1953 р. по 1959 р.).

27. Галузева академія (з серпня 1938 р. по 1941 р.).

28. Школа-студія ім.В.І.Немировича-Данченка при МХАТ СРСР ім.М.Горького (з 1943 р.).

29. Театральне училище ім.М.С.Щепкіна при Державному Академічному Малому театрі (з 1943 р.).

30. Театральне училище ім. Б.В.Щукина при Державному Академічному Малому театрі ім.Євг.Б.Вахтангова (з 1945 р.).

31. Особи, які витримали випробування екстерном за курс вищих навчальних закладів.

32. Технікуми на території УРСР з 1922 р. по 1931 р. (якщо в дипломі, свідоцтві, посвідченні вказано про присвоєння вищої кваліфікації: інженера, агронома, економіста і т.д.).

33. Центральний інститут організаторів народної освіти.

II. Учительські інститути і прирівнені до них навчальні заклади

1. Учительські інститути (незалежно від тривалості навчання).

2. Інститути народної освіти з 3-річним строком навчання.

3. Інститути народної освіти.

4. Практичні інститути народної освіти.

5. Комвузи.

6. Інститути соціального виховання.

7. Середні військово-навчальні заклади (для вчителів і викладачів початкової військової підготовки і курси цивільної оборони).

8. Центральна комсомольська школа при ЦК ВЛКСМ (з червня 1948 р. по серпень 1969 р.).

9. Крайові, обласні і республіканські партійні школи (з 2-річним строком навчання з серпня 1947 р., з 3-річним строком навчання з червня 1954 р.).

10. 2-річні школи профруху (з серпня 1948 р.).

Примітка. Закінчення трьох повних курсів вузу прирівнюється до освіти в обсязі учительського інституту.

III. Середня спеціальна освіта

1. Всі вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації (денні, вечірні, заочні).

2. Школи другого ступеня і школи-дев'ятирічки з педагогічним нахилом за умови проходження довготривалих, не менше 3-х місяців, педагогічних курсів.

3. Школи-десятирічки за умови проходження педагогічних дисциплін і витримання встановлених випробувань з методики і педагогіки при педагогічних училищах.

4. Середні школи з XI педагогічним класом.

5. Середні загальноосвітні політехнічні школи з виробничим навчанням по підготовці старших піонервожатих і вихователів дошкільних установ.

6. Педагогічні школи (УРСР).

7. Культурно-освітні школи (училища), політосвітшколи і училища.

8. Однорічні педагогічні курси по підготовці вчителів початкових шкіл на території РРФСР (з 20 лютого 1937 р.).

9. Однорічні педагогічні класи (з 31 серпня 1961 р.).

10. Школи тренерів, у тому числі і центральна, починаючи з випуску 1960 р.

11. Вищі комуністичні сільськогосподарські школи (з 1932 р. по 1939 р.).
12. 3-річні обласні радянсько-партійні школи.
13. Військово-технічні і спеціальні військові училища з 3-річним строком навчання (після 1946 року).
14. Курси майстрів, начальників ділень при технікумах з 2- і 3-річним строком навчання (з 1958 р. по 1961 р.).
15. Однорічні школи піонерських вожатих на базі середньої школи.
16. Середні спеціальні школи міліції.
17. Ленінградський обласний спеціальний дитячий будинок музичного виховання ім. М.А.Римського-Корсакова (з 23 листопада 1967 р.).
18. Однорічні курси (школи) по підготовці медичних сестер для дошкільних закладів.
19. Училища олімпійського резерву.

IV. Середня загальна освіта

1. Школи II ступеня, школи-дев'ятирічки і середні школи.
2. Робітничі факультети.
3. 2- і 3-річні профтехшколи на базі семирічки з 1924 р. по 1930 р. на території УРСР.
4. Професійно-технічні училища з 2-річним строком навчання.
5. Школи майстрів, організовані згідно з постановою Ради Міністрів СРСР від 9 листопада 1962 р. N 1143.
6. Професійно-технічні училища по підготовці кваліфікованих робітників з середньою освітою.
7. Середні спеціальні музичні школи і середні спеціальні школи мистецтв.

Додаток N 5
до Інструкції про порядок обчислення
заробітної плати працівників освіти

**Перелік спеціальних закладів
(з особливим режимом), робота в яких дає право на підвищення
посадових окладів на 15-25 відсотків**

1. Школи, школи-інтернати, професійно-технічні училища, дитячі будинки (класи, групи), інтернати усіх типів та найменувань: для глухих, глухонімих, туговухих, сліпих, сліпоглухих, слабозорих, для дітей з психоневрологічними захворюваннями, розумово відсталих, сліпих розумово відсталих, із затримкою психічного розвитку, для дітей з важкими порушеннями мови, з наслідками поліомієліту, церебральними спастичними паралічами, з малими і загасаючими формами туберкульозу, із захворюваннями серцево-судинної системи, для дітей, які потребують тривалого лікування, спеціальні школи для дітей та підлітків, які потребують особливих умов виховання, приймальники-розподільники для неповнолітніх, виховно-трудова колонія, позашкільні заклади для важковиховуваних дітей, направлених у ці заклади дитячими кімнатами міліції.

2. Дитячі дошкільні заклади (групи) усіх типів та найменувань: для глухих (глухонімих), сліпих, слабозорих, туговухих, для дітей з порушеннями інтелекту (розумово відсталих); для дітей з косоокістю і амбліопією, психоневротиків, з наслідками поліомієліту, церебральними спастичними паралічами, з ураженням центральної нервової системи, з порушенням опорно-рухового апарату, з малими і загасаючими формами туберкульозу, з порушенням мови.

3. Психолого-медико-педагогічні (медико-педагогічні) консультації (комісії).

4. Логопедичні пункти.

5. Установи і заклади міністерства соціального забезпечення: дитячі будинки усіх типів і найменувань, відділення для дітей-інвалідів в установах для дорослих.

6. Загальноосвітні школи, професійно-технічні училища при виправно-трудовах установах і виправно-трудовах профілакторіях та лікувально-трудовах профілакторіях.

7. Установи охорони здоров'я: спеціалізовані будинки дитини, дитячі лікарні (відділення), санаторії та інші.

8. Діючі дошкільні заклади при виправно-трудовах установах.

Примітка. Оплата праці за підвищеними посадовими окладами у порядку, передбаченому п.31 Інструкції, може провадитись і працівникам оздоровчих таборів, укомплектованих дітьми, зазначеними у п.1 цього додатку.

Додаток N 6
до Інструкції про порядок обчислення
заробітної плати працівників освіти

Перелік професій художніх ремесел,
при навчанні яким старшим майстрам і майстрам виробничого
навчання професійно-технічних навчальних закладів посадові
оклади підвищуються на 0,5 мінімальної заробітної плати

- I. Будівельні професії, професії промисловості
будівельних матеріалів, лісової, деревообробної
і целюлозно-паперової промисловості (збірник N 4)

Маляр будівельний (з художнього опоряджування)
Модельник архітектурних деталей
Ліпник архітектурних деталей
Паркетник (з художнього опоряджування)
Штукатур (з художнього опоряджування)
Столяр (виробництво художніх меблів)
Шліфувальник скловиробів, шліфувальник скла (художня обробка
скла)
Живописець

- II. Професії легкої, поліграфічної промисловості,
виробництва, ремонту і реставрації музичних
інструментів (збірник N 6)

Складач вручну (для художніх училищ)
Складач на складальних рядковідливних машинах (для художніх
училищ)
Ретушер (для художніх училищ)
Друкар високого друку (для художніх училищ)
Друкар плоского друку (для художніх училищ)
Палітурник (для художніх училищ)
Розмальовувач іграшок
Ткач ручного ткацтва
Мережниця
Килимниця
Вишивальниця (художнє вишивання)

- III. Професії сфери обслуговування, виробництва
хлібопродуктів, художніх та ювелірних виробів,
рекламно-оформлювальних і реставраційних робіт
(збірник N 7)

Інкрустатор
Ливарник художніх виробів; формувальник художніх виробів
Карбувальник художніх виробів
Ограновувач вставок для ювелірних і художніх виробів
Художник розпису по емалі
Ювелір-браслетник, ювелір-закріплювальник, ювелір-монтувальник,

ювелір-філігранник, ювелір-ланцюжник
Різьбяр по дереву та бересті
Художник розпису по дереву
Різьбяр по каменю
Токар по каменю
Ограновувач алмазів у діаманти
Палірувальник художніх виробів
Художник мініатюрного живопису
Різьбяр по кості та рогу
Оброблювач виробів із бурштину
Вишивальник по шкірі і хутру
Сортувальник виробів із шкіри і хутра
Виготовлювач художніх виробів з дерева
Виготовлювач художніх виробів з кераміки
Виготовлювач художніх виробів з лози
Виготовлювач художніх виробів з металу
Виконавець художньо-оформлювальних робіт
Мозаїст монументально-декоративного живопису
Реставратор декоративно-художнього фарбування; реставратор творів мистецтва з дерева
Реставратор пам'ятників кам'яної архітектури
Реставратор тканин, гобеленів і килимів
Реставратор художніх виробів і декоративних предметів

Додаток N 7
до Інструкції про порядок обчислення
заробітної плати працівників освіти

**Перелік
найбільших позашкільних закладів республіки, керівним
працівникам яких, при наявності вищої освіти,
встановлюються підвищені посадові оклади**

Український державний Центр науково-технічної творчості
Український державний еколого-натуралістичний Центр
Український державний Центр туризму і краєзнавства
Вінницький міський Палац творчості дітей та юнацтва
Вінницька обласна станція юних натуралістів
Волинська обласна станція юних техніків
Волинський обласний Центр туризму, спорту й екскурсій
Дніпропетровський Палац дітей та юнацтва
Дніпропетровський обласний Центр науково-технічної творчості
Дніпропетровський обласний дитячий кіноцентр
Донецький обласний Палац дитячої та юнацької творчості
Донецька обласна станція юних техніків
Донецька обласна станція юних туристів
Житомирський обласний центр науково-технічної творчості
Житомирський міський дитячий центр народної хореографії
Закарпатська обласна станція юних туристів
Запорізький Палац дитячої та юнацької творчості
Запорізький міський дитячий ботанічний сад

Київський міжнародний центр дитячо-юнацького туризму
Київська міська станція юних техніків
Дитячо-юнацька хореографічна станція Дарницького р-ну м.Києва
Клуб моряків Ленінградського р-ну м.Києва
Палац творчості дітей та юнацтва Залізничного р-ну м.Києва
Центр дитячо-юнацької творчості Жовтневого р-ну м.Києва
Центр творчості дітей та юнацтва Мінського р-ну м.Києва
Центр дитячої та юнацької творчості Шевченківського р-ну м.Києва
Школа мистецтв Ватутінського р-ну м.Києва
Кіровоградський обласний дитячо-юнацький центр
Кіровоградська обласна школа мистецтв
Кримський Республіканський Палац творчості дітей та юнацтва
Кримський Республіканський навчально-дослідницький центр
Кримська Республіканська станція юних натуралістів
Луганський міський Палац дитячої та юнацької творчості
Луцький міський Палац творчості дітей та юнацтва
Львівський обласний центр творчості дітей та юнацтва
Миколаївський міський Палац творчості дітей та юнацтва
Миколаївський обласний центр естетичного виховання
Одеська обласна станція юних техніків
Одеська обласна станція юних натуралістів
Одеський міський Палац дітей та юнацтва
Одеський обласний Будинок художньої творчості
Рівненський Палац дітей та юнацтва
Сумський міський Палац творчості дітей та юнацтва
Севастопольський міський Палац дітей та юнацтва
Севастопольський міський центр дитячо-юнацького туризму і краєзнавства
Тернопільська обласна станція юних туристів
Ужгородський Палац творчості дітей та юнацтва
Харківський обласний Палац дітей та юнацтва
Харківська обласна станція юних туристів
Харківська обласна станція юних техніків
Харківський міський дитячий Палац культури
Хмельницький Палац дітей та юнацтва
Хмельницький обласний центр науково-технічної творчості
Хмельницька обласна станція юних туристів
Черкаський міський Палац творчості дітей та юнацтва
Черкаський міський дитячий парк
Черкаська обласна станція юних натуралістів
Чернігівський міський Палац творчості дітей та юнацтва
Чернівецький обласний Палац дітей та молоді

Додаток N 8
до Інструкції про порядок обчислення
заробітної плати працівників освіти

Перелік доплат і надбавок,
на які нараховуються премії працівникам
установ і закладів освіти

I. Доплати:

- за суміщення професій (посад);
- за розширення зон обслуговування або збільшення обсягів виконуваних робіт;
- за роботу у важких і шкідливих та особо важких і особливо шкідливих умовах праці;
- за виконання обов'язків терміново відсутнього працівника;
- за роботу у нічний час;
- за ненормований робочий день у водія автомобіля;
- за керівництво бригадою (особам, не звільненим від основної роботи);
- за виробництво сільгосппродукції;
- за керівництво роботою гуртожитків навчальних закладів;
- за роботу за графіком з розділенням дня на частини з перервою між ними не менше 2 годин;
- за період освоєння нових норм трудових затрат;
- за класне керівництво;
- за перевірку зошитів і письмових робіт;
- за обслуговування обчислювальної техніки;
- за завідування кабінетами, відділами, лабораторіями, навчально-дослідними ділянками, майстернями;
- за керівництво школами, класами, відділеннями, учбово-виробничим навчанням, групами, філіалами, навчально-консультаційними пунктами, інтернатами при школі;
- за виконання обов'язків майстра учбових майстерень;
- за керівництво предметними, цикловими і методичними комісіями;
- за проведення позакласної роботи з фізвиховання;
- за організацію трудового навчання, професійної орієнтації учнів;

за ведення бібліотечної роботи;

за роботу з бібліотечним фондом шкільних підручників;

за ведення діловодства, бухгалтерського обліку і касових операцій;

за керівництво підсобними сільськими господарствами;

за завідування господарством;

за виконання обов'язків лаборанта.

2. Надбавки:

за високі творчі і виробничі досягнення у роботі;

за класність (категорію);

за знання і використання іноземної мови в роботі;

за виконання особливо важливих (складних) робіт на строк їх проведення;

за роботу з іноземними учнями;

персональна надбавка, встановлена за рішенням органу управління.

Додаток № 9
до Інструкції про порядок обчислення
заробітної плати працівників освіти

Порядок додаткової оплати за несприятливі умови праці в установах і організаціях системи освіти

Положення про порядок встановлення доплат за несприятливі умови праці

Доплати за несприятливі умови праці встановлюються за результатами атестації робочих місць або оцінки умов праці особам, безпосередньо зайнятим на роботах, передбачених Переліком, а також галузевими Типовими переліками робіт з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, затвердженими в установленому порядку, і нараховуються за час фактичної зайнятості працівників на таких робочих місцях або в таких умовах праці.

При наступній раціоналізації робочих місць і поліпшенні умов праці доплати зменшуються або відміняються повністю.

На роботах з важкими і шкідливими умовами праці доплати встановлюються до 12 відсотків посадового окладу (ставки), а на роботах з особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці - до 24 відсотків посадового окладу (ставки).

Атестація робочих місць або оцінка умов праці в установах і організаціях здійснюється експертною комісією стосовно до Рекомендацій по оцінці умов праці на робочих місцях і встановленню доплат працівникам за несприятливі умови праці в наукових організаціях і в наукових підрозділах установ системи освіти.

Експертна комісія створюється спільним рішенням адміністрації і профспілкового комітету з числа найбільш кваліфікованих працівників, представників профспілкового комітету, служби охорони праці установи, організації.

Для роботи членами експертної комісії можуть залучатись спеціалісти інших служб і організацій.

Експертну комісію очолює заступник керівника установи, організації.

Керівник підрозділу спільно з профспілковим комітетом підрозділу складає характеристики робіт і умов праці конкретних працівників (груп працівників) з зазначенням діючих небезпечних і шкідливих виробничих факторів, передбачених ГОСТом 12.0.003-74 "Небезпечні і шкідливі виробничі фактори. Класифікація", по кожному виду робіт.

Відповідальність за достовірність характеристик умов праці працівників, діючих небезпечних і шкідливих виробничих факторів на робочих місцях, несе керівник структурного підрозділу. Про всі зміни умов праці працівників керівник підрозділу повинен своєчасно подавати додаткові матеріали в експертну комісію. На підставі висновків експертної комісії при наступній раціоналізації робочих місць і поліпшенні умов праці доплати зменшуються або відміняються повністю.

На підставі висновків експертної комісії керівник установи, організації за погодженням з профспілковим комітетом затверджує перелік конкретних робіт, на яких встановлюється доплата за несприятливі умови праці і розміри доплат за видами робіт.

Конкретні розміри доплат та тривалість їх виплати встановлюються наказом по установі, організації.

Перелік робіт з несприятливими умовами праці, на яких

встановлюються доплати робітникам, спеціалістам і

службовцям з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці

I. Види робіт з важкими і шкідливими умовами праці, на яких встановлюються доплати в розмірі до 12 відсотків.

1.1. Роботи, пов'язані з аналізом, синтезом, переробкою, фасуванням, розливанням, вантажно-розвантажувальними та іншими операціями з використанням шкідливих хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.2. Проведення робіт на мікроскопах з ультрафіолетовими джерелами світла.

1.3. Дослідження, виготовлення спецсплавів тугоплавких порошків карбідів, силіцидів, боридів, фосфидів та інших виробів на основі рідких металів.

1.4. Відбір проб гарячих газів, гарячих розплавлених металів та інших хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.5. Виготовлення, вулканізація еластичних і латексних композицій, робота з клеями, адгезійними сполуками, смолами і гумами з використанням хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.6. Робота по коксуванню нафтових залишків каталітичного крекінгу, перегін кам'яновугільних смол і пісків.

1.7. Роботи, пов'язані з використанням матеріалів, які пилять (вміщують кремнезем, силікати та інші аналогічні матеріали) і відповідають 2-4 класам небезпечності.

1.8. Синтез нових сполук з використанням токсичних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.9. Роботи по виготовленню і дослідженню емальованих виробів, надпровідної кераміки та напівпровідникових матеріалів з використанням шкідливих хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.10. Роботи, пов'язані з високотемпературною обробкою матеріалів з використанням хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.11. Експлуатація та ремонт обладнання, пов'язаного з використанням хімічних речовин 2 - 4 класів небезпечності.

1.12. Пресування і лиття виробів з пластмас на основі хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.13. Виготовлення лаків і фарб, лакофарбового покриття, що містять хімічні речовини 2-4 класів небезпечності.

1.14. Аварійно-відбудовні роботи по обслуговуванню зовнішніх каналізаційних мереж.

1.15. Буріння шпурів механізованим інструментом.

1.16. Вулканізаційні роботи (при ремонті аглострічок при виконанні науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт з використанням процесу вулканізації).

1.17. Водолазні роботи при занурюванні на глибину до 5 метрів.

1.18. Роботи по гашенню вапна, у тому числі експериментальні, що виконуються поза приміщенням.

1.19. Гранітні (каменотесні, облицьовувальні, полірувальні) роботи при обробці граніту, мармуру, черепашнику та інших органічних і неорганічних матеріалів.

1.20. Заготівля і встановлення арматури (сітки, каркасу) у конструкції і споруді вручну.

1.21. Кислотривкі, вініпласові і гумувальні роботи, а також роботи з використанням сирого феоліту і азбовінілу.

1.22. Малярні роботи з використанням асфальтового, кузбаського і пічного лаків у закритих приміщеннях з використанням нітрофарб і лаків, алкідних, пентафталевих і ПХВ фарб, використанням хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.23. Нанесення за допомогою пістолетів та вудок вогнезахисного покриття на металоконструкції з використанням сполуки, що містить вінілацетат, меламіносечовиноформальдегідні смоли, поліфосфат амонію, азбест (ВПМ-2) та інші шкідливі хімічні речовини, віднесені до 2-4 класів небезпечності.

1.24. Нанесення на поверхні штукатурного розчину вручну, затирання поверхні вручну.

1.25. Облицьовувальні роботи з використанням ксилолітової маси, епоксидних та інших синтетичних смол, що містять шкідливі хімічні речовини 2-4 класів небезпечності, а також мастик на бітумній та асфальтовій основі.

1.26. Обробка деревини і повсті антисептиками і вогнезахисними матеріалами, а також їх виготовлення.

1.27. Пробивання вручну і механізованим інструментом отворів (боріз, фрамуг) у кам'яних конструкціях, розламування вручну кам'яних конструкцій на складних і цементних розчинах.

1.28. Розробка і виготовлення дослідних зразків нових будівельних матеріалів і напівфабрикатів з використанням шкідливих хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.29. Розробка вручну ґрунту III групи з використанням ломів, кирок, а також ґрунтів усіх груп з використанням пневмоінструменту.

1.30. Укладання паркетних, плиточних, лінолеумових підлог на гарячій мастиці і бітумі, гумових клеях і мастиках, виготовлених на основі синтетичних смол та хімічних розчинників, віднесених до 2-4 класів небезпечності.

1.31. Ущільнювання ґрунтів і щебнево-гравійних підвалин вручну і пневмоінструментом.

1.32. Видавлювання тонкостінних виробів вручну і за допомогою дерев'яних патронів.

1.33. Гнуття листів із сталі, алюмінієвих сплавів будь-якої товщини і форм на пресах, верстатах і вальцях для гнуття в холодному стані.

1.34. Виготовлення форм на формувальній машині, формування вручну на моделях і шаблонах в опоках або в ґрунті відливок; формування вручну або на машинах оболонкових напівформ і стержнів; виготовлення вручну форм за моделями, що виплавляються; відливання або формування виробів радіокераміки; формування селенових елементів.

1.35. Випробування апаратури і виробів безпосередньо в камерах, працюючих при низьких і високих температурах (-40 град.С і нижче, $+40$ град.С і більше) і в барокамерах.

1.36. Випробування самохідних гусеничних і колісних установок, важких гусеничних тракторів класу 3 тонни тяги і більше.

1.37. Кування штабиків тугоплавких металів.

1.38. Наплавлення пластмаси на металеві деталі методом вихрового напорошення.

1.39. Обслуговування і ремонт ацетиленових установок, газогенераторів.

1.40. Обслуговування холодильних установок, працюючих на аміаку, хлорі та інших холодоагентах на основі хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.41. Обробка металу різанням на металообробних верстатах з одночасним підігріванням виробів плазмою і лазером.

1.42. Паяння і зварювання деталей з вініпласту.

1.43. Полірування виробів на повстових, бязевих та інших кругах, а також на наждачних полотнах.

1.44. Ручне кування і штампування гарячого металу на молотах, пресах, кувальних машинах; гаряче штампування кріпильних виробів.

1.45. Свердлування пневмоінструментом.

1.46. Термічна обробка в ваннах і печах.

1.47. Вальцювання гарячого металу.

1.48. Ведення процесу прокатки гарячого металу.

1.49. Волочіння дроту на верстатах волочіння.

1.50. Нагрівання в печах заготовель і злитків з чорних та кольорових металів і сплавів.

1.51. Управління плавильними печами з пультів.

1.52. Управління станом з гарячої прокатки з поста.

1.53. Плавлення кольорових металів і сплавів.

1.54. Лиття металів і сплавів.

1.55. Обробка різанням свинцево-олов'яних сплавів і графіту.

1.56. Заточування інструменту абразивними кругами сухим способом.

1.57. Шліфування виробів з використанням абразивних полотен і кругів сухим способом.

1.58. Гальванічні покриття, фосфатування, електрополірування виробів у відкритих ваннах, їх душення, а також ремонт і очистка ванн.

1.59. Виробництво алмазів, понадтвердих матеріалів і інструментів з них.

1.60. Очистка поверхонь з використанням гідропіскострумних апаратів.

1.61. Гнуття дерев'яних деталей вручну.

1.62. Обслуговування технологічних печей, що працюють на твердому і рідкому паливі.

1.63. Обслуговування рубальних машин при переробці балансів, дров, осмолу, відходів лісопилення і фанерного виробництва на технологічну тріску.

1.64. Миття фільтрополотен, сіток, меблевої фурнітури, поворотної тари з використанням розчинників, що містять бензин, ацетон та інші шкідливі речовини 2-4 класів небезпечності.

1.65. Заточування пил, ножів та іншого інструменту абразивними кругами сухим способом.

1.66. Сушіння набивальних матеріалів у сушарнях різного типу.

1.67. Сортуння і складання деревностружкових плит, деревноволокнистих і ламінованих плит, шпал, а також пиломатеріалів на лісових біржах і біржах пиломатеріалів.

1.68. Чищення змішувальних барабанів та ємкостей від смоли вручну або за допомогою механічного інструменту з використанням розчинників, що містять шкідливі хімічні речовини 2-4 класів небезпечності.

1.69. Обслуговування технологічних топок сушильних агрегатів і термомасляних котлів з температурою нагрівання більше 200 град.С у виробництві деревностружкових і ламінованих плит.

1.70. Розпилювання, розрізання колод, кряжів, брусків та інших лісоматеріалів, торцювання пиломатеріалів в лісопильному потоці.

1.71. Обслуговування і заправлення лаконагнітальних установок, роздавання лаків, фарб, що містять шкідливі хімічні речовини 2-4 класів небезпечності.

1.72. Виробництво пінополіуретанових виробів з компонентів А і Б для виготовлення м'яких елементів меблів.

1.73. Підготовка набивальних матеріалів, розщеплювання вати, волоса мочала вручну і зварювання поліуретанового поропласту.

1.74. Обслуговування бункерів сухої стружки у виробництві деревностружкових плит.

1.75. Дозування подачі в змішувальний апарат, ведення процесу обсмолювання стружки, тріски, кришки, костриці, виготовлення компонентів у виробництві деревностружкових і костричних плит з використанням синтетичних смол, що містять фенол, мочеви́ну, формальдегід та інші шкідливі хімічні речовини, а також цементно-стружкової маси з використанням хлористого кальцію.

1.76. Виготовлення, використання і транспортування синтетичних клеїв, фарб і лаків на основі шкідливих хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.77. Просочування антисептиками та іншими хімічними речовинами 2-4 класів небезпечності і механічна обробка виробів і деталей з деревини.

1.78. Здійснення процесу обсмолювання стружки, тріски, кришки, костриці та інших з використанням шкідливих хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.79. Здійснення процесів формування, підпресування деревностружкових плит з використанням шкідливих хімічних речовин 2-4 класів небезпечності.

1.80. Прогрів у полі струмів високої частоти стружкового покриття, обсмоленого синтетичними смолами, що містять фенол, формальдегід, мочеви́ну та інші шкідливі хімічні речовини.

1.81. Ведення процесу транспортування і складання цементно-стружкової маси на піддони або в форми.

1.82. Робота у відділеннях реаніματοлогії, анестезіології.

1.83. Робота в клініко-діагностичних лабораторіях (аналіз калу, сечі, мокротиння і таке інше).

1.84. Робота у стаціонарах, відділеннях і кабінетах з туберкульозними та інфекційними хворими, у тому числі робота з гнійною інфекцією та інфікованим матеріалом.

1.85. Робота з живими культурами.

1.86. Робота в шкірно-венерологічних стаціонарах, відділеннях, кабінетах (взяття і аналіз біологічного матеріалу).

1.87. Робота у нейрохірургічних відділеннях.

1.88. Робота в установах для лікування дітей з ураженням центральної нервової системи, порушенням опорно-рухового апарату, опічними та спинальними хворобами.

1.89. Робота з генетично конструйованими і заново виділеними (неідентифікованими) мікроорганізмами.

1.90. Робота по плануванню рекомбінантних ДНК.

1.91. Роботи з виділенням летючих сполук свинцю і олова, у тому числі ремонт паливної апаратури, що працює на етилованому бензині, заправка етилованим бензином на колонках без дистанційного управління, паяння радіаторів автомобілів.

1.92. Зарядження акумуляторів.

1.93. Ремонт автомобілів, що використовуються для перевезення нечистот.

1.94. Очищення, обмивання рухомого складу виробів, деталей і вузлів від бруду, іржі, окислини, старої фарби і так само вручну, механізованим і механічним способами.

1.95. Правильні роботи вручну при ремонті кузовів та інших деталей автомобілів з використанням абразивних кругів.

1.96. Роботи по підготовці форм високого друку і друкування на печатних машинах усіх видів.

1.97. Правлення, верстання і монтаж негативів і діапозитивів.

1.98. Роботи по травленню кліше і форм глибокого друку.

1.99. Роботи по виготовленню негативів і діапозитивів і комплексному виготовленню штрихових растрових кліше.

1.100. Роботи по виготовленню, обробці копій і друкарських форм для всіх видів друку.

1.101. Роботи по отриманню пробних відбитків з форм плоского друку, друкування малотиражних робіт.

1.102. Роботи з типографським сплавом.

1.103. Роботи по фальцюванню віддрукованої продукції.

1.104. Репрографічні роботи на світлокопіювальних машинах, діазокопіювальних машинах та інших розмножувальних апаратах.

1.105. Нанесення плівкового покриття, проведення процесів очищення і травлення напівпровідникових і керамічних матеріалів і пластин.

1.106. Дифузія домішок до напівпровідникових матеріалів з використанням твердих, рідких і газоподібних дифузантів.

1.107. Формування міжшарної ізоляції і отримання малюнка плат.

1.108. Напорошення одношарних та багатошарних плівкових структур.

1.109. Паяння деталей та виробів (припій олов'яно-свинцевий, кадмієвий, індієвий).

1.110. Обробка кольорових кінофотоматеріалів аерофотозйомки і космічної зйомки, а також роботи, пов'язані з великим напруженням і перевтомленням зору, по складанню загальногеографічних, топографічних і всіх видів тематичних планів і карт.

1.111. Робота, безпосередньо пов'язана з встановленням оптимальних параметрів ультразвукових перетворювачів.

1.112. Робота, безпосередньо пов'язана з вимірюванням повітряного шуму і вібрацій.

1.113. Робота на аеродинамічних трубах.

1.114. Робота, безпосередньо пов'язана з випробуванням двигунів, аеродинамічних гвинтів, спецтехніки на стендах, полігонах і аеродромах.

1.115. Підготовка до випробувань, випробування, експлуатація двигунів та їх агрегатів і вузлів на стендах у закритих приміщеннях.

1.116. Заправлення і нейтралізація лужних металів на енерговакуумних стендах і установках.

1.117. Випробування гідроагрегатів і вузлів летальних апаратів з використанням токсичних мастил.

1.118. Випробування спецвиробів з використанням за паливо сполук гідразину АТ, АК та інших токсичних компонентів палива.

1.119. Експлуатація, обслуговування та ремонт прискорювачів плазмових двигунів і енергоустановок, в яких за робоче тіло використовуються лужні метали.

1.120. Обслуговування енергетичного обладнання і автоматики теплових електростанцій у цехах (дільницях): котельних, турбінних, паливоподачі.

1.121. Обслуговування засобів вимірювання, елементів систем контролю і управління (автоматичних пристроїв і регуляторів, пристроїв технологічного захисту і автоматики в цехах, дільницях блокування сигналізації і таке інше) в цехах (дільницях): котельних, турбінних, паливоподачі.

1.122. Ремонт електроенергетичного обладнання, пристроїв автоматики і засобів вимірювання на діючому обладнанні апаратури релейного захисту і автоматики в цехах (дільницях): котельних, турбінних, паливоподачі.

1.123. Перемикання в теплових системах, контроль за діючим обладнанням шляхом обходу в цехах (дільницях): котельних, турбінних, паливоподачі.

1.124. Чищення котлів у холодному стані.

1.125. Обмурування котлів у гарячому стані.

1.126. Прибирання зовнішніх поверхонь обладнання, підлог, площадок обслуговування в цехах (дільницях): котельних, турбінних, паливоподачі.

1.127. Обслуговування підземних теплопроводів і споруд теплових мереж, теплофікаційних уводів.

1.128. Ремонт теплопроводів і споруд теплових мереж.

1.129. Обшивання термоізоляції котлів і теплопроводів на теплових електростанціях і в теплових мережах.

1.130. Обслуговування теплових бойлерних установок в цехах (дільницях): котельних, турбінних.

1.131. Робота на установках ВЧ, УВЧ, СВЧ.

1.132. Роботи з сталим магнітним полем: роботи, пов'язані з сталими магнітами або з сталими електромагнітами (електромагніти, соленоїди, таке інше), при напруженості магнітного поля 100 Е і більше.

1.133. Роботи в електричному полі напруженістю 20 кВ/м і більше.

1.134. Роботи у високовольтному електричному полі промислової частоти 50 Гц при напруженості поля 5 кВ/м і більше.

1.135. Роботи, пов'язані з переробкою різних видів сировини, виробленням текстильних, трикотажних і нетканих матеріалів, обробкою і фарбуванням цих видів сировини і матеріалів.

1.136. Роботи, пов'язані з переробкою, виробленням, фарбуванням взуттєвих, шкіргалантерейних, лимарно-сідельних, валяльно-повстяних, дубільно-екстрактових, хутряних, шкіряних і шкірсировинних матеріалів. Введення нових технологічних процесів та випуск готової продукції.

1.137. Відкриті гірничі роботи.

1.138. Складувні і кварцедувні роботи.

1.139. Слюсарні та інші роботи по обробці оргскла і пластмас.

1.140. Газозварювальні, газорізальні і електрозварювальні роботи, здійснювані у приміщеннях.

1.141. Підривні роботи, випробування, транспортування, зберігання вибухових речовин та виготовлення виробів з них.

1.142. Роботи з використанням отрутохімікатів.

1.143. Роботи, здійснювані у тропічних та субтропічних оранжереях, а також у теплицях, в умовах підвищеної температури і вологості.

1.144. Роботи по розшифруванню стенограм і записів магнітних полів.

1.145. Проведення дослідних робіт з шовковичним шовкопрядом.

1.146. Ремонт і очищення вентиляційних систем.

1.147. Роботи, пов'язані з чищенням вигрібних ям, сміттєвих ящиків і каналізаційних колодязів, проведенням їх дезинфекції.

1.148. Вивезення сміття і нечистот.

1.149. Доглядання тварин (чищення, миття і прибирання гною).

1.150. Роботи, пов'язані з топленням, шуруванням, очищенням печей від золи і шлаку.

1.151. Прання, сушіння і прасування спецодягу.

1.152. Роботи біля гарячих плит, електрожарових шаф, кондитерських і паро-масляних печей та інших апаратів для смаження і випікання.

1.153. Вантажно-розвантажувальні роботи, виконувані вручну.

1.154. Роботи, пов'язані з розчиненням, обтинанням м'яса, риби, різкою і чищенням цибулі, обсмаженням птиці.

1.155. Роботи, пов'язані з миттям посуду, тари і технологічного обладнання вручну із застосуванням кислот, лугу і інших хімічних речовин.

1.156. Роботи з прання білизни вручну з використанням миючих і дезинфікуючих засобів.

1.157. Роботи по догляду за дітьми при відсутності водопроводу, каналізації, по організації режиму харчування при відсутності засобів малої механізації.

1.158. Всі види робіт, виконувані у навчально-виховних установах при переведенні їх на особливий санітарно-епідеміологічний режим роботи.

1.159. Роботи з хлорування води, з виготовленням дезинфікуючих розчинів, а також з їх використанням.

1.160. Роботи, виконувані по захисту лісів від шкідників і хвороб з використанням отрутохімікатів, а також від бур'янів і небажаної деревної і трав'яної рослинності із застосуванням гербіцидів і арбоцидів.

1.161. Роботи з використанням хімічних реактивів, а також з їх збереженням (складуванням).

1.162. Роботи на типографних і лінотипних машинах.

1.163. Обслуговування котельних установок, працюючих на вуглі і мазуті, каналізаційних колодязів і мереж.

1.164. Робота за дисплеями ЕОМ.

1.165. Роботи, здійснювані з морських підвалин і морських естакад.

1.166. Розвідування родовищ корисних копалин, розташованих у морі.

1.168. Робота на гусеничних тракторах та особливо складній техніці.

1.169. Робота, пов'язана з навчанням операторів особливо складних тваринницьких комплексів.

1.170. Робота на вантажних автомобілях на відкритих гірничих та розкривних роботах.

1.171. Видобування руди, нерудних матеріалів, сировини, флюсів та закладних матеріалів.

1.172. Вивезення деревини на лісозаготовках.

1.173. Перевезення сажі, гіпсового каменя, вибухових та радіаційних речовин.

1.174. Таксидермічні роботи.

1.175. Лакофарбові роботи, полірування меблів та підлоги.

1.176. Робота з епоксидною смолою.

1.177. Радіомонтажні роботи із застосуванням каніфолі та хлорного заліза.

1.178. Робота на деревообробних верстатах.

1.179. Забезпечення і проведення занять у критих плавальних басейнах.

1.180. Контроль за безпекою виконання робіт, передбачених у розділі I.

1.181. Прибирання приміщень, де виконуються роботи, передбачені у розділі I.

1.182. Роботи на діючих експериментальних високовольтних установках з напругою понад 1000 В.

1.183. Роботи на висоті 1,5 м і більше відносно поверхні землі (підлоги).

II. Види робіт з особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких встановлюються доплати до 24 відсотків

2.1. Роботи з застосуванням токсичних речовин I класу небезпечності, у тому числі речовин, які мають канцерогенні, мутагенні, фіброгенні та інші властивості.

2.2. Роботи з хімічними речовинами, які одночасно мають вибухові і високотоксичні властивості.

2.3. Роботи, пов'язані з застосуванням дисперсивних порошків високотоксичних речовин та їх сполук I класу небезпечності (берилій, карбонат барія та інші).

2.4. Виготовлення скловолокна та виробів на його основі із застосуванням епоксидних, фенолформальдегідних смол, органічних розчинників, які відносяться до I класу небезпечності.

2.5. Проведення робіт з відкритою поверхнею ртуті: полярографія, амперометричне титрування, препаративний електроліз на ртутних катодах та інші, ремонт ртутних приладів.

2.6. Роботи по підборі та аналізу проб, які містять хімічні речовини I класу небезпечності.

2.7. Роботи із застосуванням радіоактивних речовин у відкритому вигляді (переробка, зберігання, перевезення та інше).

2.8. Збирання, перевезення, переробка і захоронення радіоактивних відходів.

2.9. Дезактивація обладнання, інструментів та приміщень, приймання на обробку спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, забруднених радіоактивними речовинами.

2.10. Роботи на рентгенівських установках при їх наладці і експлуатації.

2.11. Роботи з джерелами рентгенівського випромінювання, що не використовується (електронні мікроскопи, електронोगрафи та інші), з напругою понад 20 кВ.

2.12. Роботи з переносними та стаціонарними радіоізотопними установками і приладами.

2.13. Роботи на циклотронах, бетатронах, лінійних прискорювачах та інших прискорювальних установках.

2.14. Роботи, пов'язані з експлуатацією, ремонтом, реконструкцією, наладкою і експериментальними дослідженнями на атомних реакторах, критичних та підкритичних складаннях.

2.15. Роботи по обслуговуванню обладнання і споруд спецводоочисток, систем вентиляції, тепло- та холодопостачання в комплексі атомного реактора.

2.16. Роботи на нейтрогенних генераторах при їх наладці і експлуатації.

2.17. Роботи по відборі та аналізу проб, які містять радіоактивні речовини.

2.18. Роботи по проведенню радіаційного контролю.

2.19. Перевірка, градування та перевірка установок, приладів та апаратури з використанням джерел іонізуючих випромінювань.

2.20. Ремонтні і монтажні роботи, які виконуються в приміщеннях, де використовуються ізотопні джерела іонізуючих випромінювань.

2.21. Роботи в аварійній зоні, пов'язані з наслідками радіаційних аварій.

2.22. Регулювання, наладка, випробування та експлуатація лазерів II-IV класів. Юстирування, випробування та експлуатація оптичних систем з використанням випромінювань лазерів II-IV класів.

2.23. Дозиметрія лазерного випромінювання.

2.24. Клепка при роботі в замкнених ємкостях (котлах, резервуарах, баках, відсіках та інших).

2.25. Очищення поверхонь за допомогою піскоструйних апаратів, що виконується у приміщеннях або ємкостях.

2.26. Ручне пробивання отворів (ніш) у важкодоступних місцях у бетонних та залізобетонних конструкціях, розламування бетонних та залізобетонних конструкцій вручну.

2.27. Розробка у важкодоступних місцях ґрунтів IV і більш високих груп, а також мерзлих ґрунтів усіх груп з застосуванням клинів та кувалд (молотків).

2.28. Залив металів у форми, виливальниці і кокілі; виливання деталей на машинах відцентрового виливання.

2.29. Роботи по гарячому пресуванню деревностружкових плит із застосуванням особливо шкідливих хімічних речовин I класу небезпечності.

2.30. Обрізання на форматних круглопильних верстатах гарячих деревностружкових плит, склеєних синтетичними смолами і клеями, які містять особливо токсичні хімічні речовини I класу небезпечності.

2.31. Робота у токсикологічних лабораторіях з отрутами та отрутохімікатами.

2.32. Робота у віваріях з тваринами, зараженими грибовими, паразитарними, туберкульозними, інфекційними захворюваннями, з тваринами із злоякісною пухлиною чи отруєними радіоактивними речовинами.

2.33. Робота у гельмінтологічних стаціонарах і відділеннях.

2.34. Робота у стаціонарах, диспансерах, відділеннях і кабінетах для лікування психічно хворих, у тому числі хворих на хронічний алкоголізм.

2.35. Робота у наркологічних кабінетах.

2.36. Робота з культурами ракових клітин.

2.37. Робота з трупним матеріалом.

2.38. Робота з живими носіями інфекційних паразитарних хвороб, туберкульозу.

2.39. Регулювання, настройка, випробування і обслуговування генераторів міліметрового, сантиметрового і дециметрового діапазонів хвиль; робота на пристроях, що генерують електричний струм на тих же частотах при щільності потоку енергії 25 мкВт/кв.см і більше.

2.40. Підземні роботи.

2.41. Контроль за безпекою виконання робіт, передбачених у розділі II.

III. Типові переліки робіт з важкими та шкідливими, особливо важкими та особливо шкідливими умовами праці по галузях народного господарства, затверджені постановами Держкомпраці СРСР та Секретаріату ВЦРПС

Робітникам, службовцям і спеціалістам вищих, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, професійно-технічних навчальних закладів, робітникам навчально-курсівих комбінатів, навчальних центрів і полігонів, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів трудового навчання і професійної орієнтації учнів, навчально-виробничих та навчальних майстерень загальноосвітніх шкіл, інших навчальних закладів, зайнятих навчанням студентів і учнів безпосередньо на підприємствах, за час їх фактичної роботи зі студентами і учнями на дільницях, у цехах і на виробництві або тим, які виконують роботи у самих установах, закладах і організаціях з важкими та шкідливими, особливо важкими та особливо шкідливими умовами праці, встановлюються доплати стосовно до умов оплати праці працівників конкретного підприємства у відповідності з Типовими переліками робіт з важкими та шкідливими, особливо важкими та особливо шкідливими умовами праці, затвердженими Держкомпрацею СРСР і Секретаріатом ВЦРПС по галузях народного господарства:

Типовий перелік робіт з важкими і шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах хлібопродуктів (25.09.86 р. N 361/22-30);

Перелік робіт з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких підвищуються годинні тарифні ставки робітникам за умови праці в будівництві і на ремонтно-будівельних роботах (01.10.86 р. N 374/22-60);

Типовий перелік робіт з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці у виробничих об'єднаннях і на підприємствах лісної, целюлозно-паперової, деревообробної промисловості, лісового господарства і Перелік посад керівників, спеціалістів і службовців виробничих об'єднань і підприємств лісної промисловості і лісового господарства, зайнятих на роботах по захисту лісу від шкідників і хвороб, а також від бур'янів і небажаної деревинної і трав'янистої рослинності, яким посадові оклади підвищуються на 12 відсотків (01.10.86 р. N 375/22-61);

Типовий перелік робіт з важкими і шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах і в організаціях автомобільного транспорту (02.10.86 р. N 383/22-70);

Типовий перелік робіт з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах рибної промисловості (02.10.86 р. N 380/22-67);

Типовий перелік робіт з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах і в організаціях залізничного транспорту і метрополітенів (02.10.86 р. N 382/22-69);

Типовий перелік робіт з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах чорної і кольорової металургії (02.10.86 р. N 384/22-75);

Типовий перелік робіт з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах машинобудівної та металообробної промисловості (02.10.86 р. N 381/22-68);

Типовий перелік робіт з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах та в організаціях цивільної авіації (02.10.86 р. N 385/22-75);

Типовий перелік робіт з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть

встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах поліграфічної промисловості (03.10.86 р. N 389/22-80);

Перелік вантажів, навантаження і розвантаження яких оплачується за підвищеними тарифними ставками у зв'язку з шкідливими умовами праці (03.10.86 р. N 460/26-60);

Типові переліки робіт з важкими і шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці у виробничих об'єднаннях на підприємствах промисловості будівельних матеріалів, скляної і фарфорово-фаянсової промисловості (03.10.86 р. N 388/22-79);

Типові переліки робіт з важкими та шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах текстильної, легкої, бавовноочищувальної промисловості, промисловості первинної обробки льону та інших луб'яних культур (03.10.86 р. N 388/22-81);

Типові переліки робіт з важкими та шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах і організаціях зв'язку (08.10.86 р. N 392/23-9);

Типові переліки робіт з важкими та шкідливими, особливо важкими і особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці на підприємствах по виготовленню музичних інструментів (21.10.86 р. N 418/25-18);

Типові переліки підприємств, професій робітників і робіт підприємств хімічної, нафтохімічної, хіміко-фармацевтичної, мікробіологічної, нафтової і газової промисловості, промисловості по виробництву мінеральних добрив, переробці нафти, сланців, газу і виробництву нафтопродуктів, працівники яких оплачуються за тарифними ставками (окладами), встановленими для робіт з важкими та шкідливими, особливо важкими та особливо шкідливими умовами праці (03.11.86 р. N 442/26-41);

Перелік робіт, при виконанні яких праця робітників, зайнятих на підземних роботах на діючих підприємствах та підприємствах, що будуються, по видобутку руд чорних та кольорових металів і видобутку гірничо-хімічної сировини, а також на відкритих гірських роботах у діючих кар'єрах, оплачується за тарифними ставками з особливо важкими та особливо шкідливими умовами праці (08.04.87 р. N 223/10-34);

Переліки посад робітників підприємств і організацій сільського господарства, зайнятих безпосередньо на роботах з шкідливими та особливо шкідливими умовами праці, яким можуть

встановлюватись підвищені оклади і доплати, і Типові переліки робіт з важкими та шкідливими, особливо важкими та особливо шкідливими умовами праці, на яких можуть встановлюватись доплати робітникам за умови праці (29.12.88 р. N 670/29-142).

IV. Додаткова оплата за несприятливі умови праці окремим працівникам

Майстрам виробничого навчання і старшим майстрам професійно-технічних навчальних закладів по підготовці робітників для підприємств хімічної, нафтохімічної, хіміко-фармацевтичної і мікробіологічної промисловості, по переробці нафти і газу, сланців і по виробництву нафтопродуктів, які зайняті навчанням учнів безпосередньо на цих підприємствах, за час їх фактичної роботи з учнями на дільницях, в цехах і на виробництві з важкими і шкідливими, особливо важкими та особливо шкідливими умовами праці здійснюються доплати за шкідливі умови праці в розмірі до 12 відсотків, а за особливо шкідливі умови праці до 24 відсотків посадових окладів цих працівників стосовно до умов праці майстрів даного підприємства. Зазначені доплати здійснюються за рахунок бюджетних асигнувань, що виділяються навчальним закладам на оплату праці.

Додаток N 10
до Інструкції про порядок обчислення
заробітної плати працівників освіти

Схема ставок і посадових окладів, визначена за розрядами Єдиної тарифної сітки, тарифними коефіцієнтами і коефіцієнтами підвищення

Тарифні розряди	Тарифні коефіцієнти	Коефіцієнти підвищення	Ставки і посадові оклади (визначені шляхом мно- ження гр.2 на гр.3 на 2300 крб.)
1	2	3	4
1	1,00	2,00	4600
2	1,12	2,00	5152
3	1,25	2,00	5750
4	1,39	2,00	6394
5	1,54	2,00	7084
6	1,70	2,00	7820
7	1,87	2,00	8602
8	2,06	2,00	9476
9	2,26	2,00	10396
10	2,49	2,00	11454
11	2,74	2,00	12604

12	3,01	2,00	13846
13	3,31	2,00	15226
14	3,64	2,00	16744
15	4,01	1,95	17985
16	4,41	1,95	19779
17	4,85	1,95	21752
18	5,34	1,95	23950
19	5,87	1,95	26327
20	6,46	1,93	28676
21	7,10	1,91	31190
22	7,81	1,85	33232
23	8,59	1,80	35563
24	9,45	1,73	37602
25	10,30	1,70	40273
26	11,15	1,66	42571
27	12,00	1,63	44988
28	12,90	1,60	47472
29	13,80	1,57	49832